

Vlaams
Parlement

vergadering **6**
zittingsjaar 2013-2014

Handelingen

Plenaire Vergadering

van 16 oktober 2013

INHOUD

OPENING VAN DE VERGADERING	5
VERONTSCHULDIGINGEN	5
BOODSCHAP	5
INGEKOMEN DOCUMENTEN EN MEDEDELINGEN	5
ACTUELE VRAAG van de heer Filip Dewinter tot de heer Geert Bourgeois, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand, over de resultaten van het door de Vlaamse overheid gesubsidieerde inburgeringsbeleid in Houthalen-Helchteren, naar aanleiding van de recente rellen in de wijk Meulenberg	5
ACTUELE VRAAG van mevrouw Irina De Knop tot de heer Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de uitvoering en financiering van het Vlaamse luik van het nationale hiv-plan	
ACTUELE VRAAG van de heer Jan Roegiers tot de heer Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over het nationale hiv-plan	8
ACTUELE VRAAG van de heer Egbert Lachaert tot mevrouw Hilde Crevits, Vlaams minister van Mobiliteit en Openbare Werken, over het uitblijven van een regeling voor het erkennen van de takendiensten als prioritaire voertuigen	
ACTUELE VRAAG van mevrouw Lies Jans tot mevrouw Hilde Crevits, Vlaams minister van Mobiliteit en Openbare Werken, over de stand van zaken met betrekking tot het gebruik van de pechstrook door hulpdiensten en takelwagens	12
ACTUELE VRAAG van mevrouw Patricia De Waele tot mevrouw Freya Van den Bossche, Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie, over de blijvende toename van de wachtlijsten voor kandidaat-huurders van een sociale woning	16
ACTUELE VRAAG van de heer Wilfried Vandaele tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, over de aanpak van de luchtvervuiling door fijn stof, naar aanleiding van nieuw wetenschappelijk onderzoek	20
ACTUELE VRAAG van de heer Jos De Meyer tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over de zware financiële last van de DBFM-projecten voor de schoolbesturen	23
ACTUELE VRAAG van mevrouw Kathleen Deckx tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over de zwemlessen op school en de maximumfactuur	
ACTUELE VRAAG van mevrouw Ann Brussee tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over wachtlijsten voor zwemlessen	26
ACTUELE VRAAG van de heer Björn Rzoska tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over maatregelen om de vooropgestelde doelstellingen inzake stageplaatsen voor jongeren alsnog te halen	
ACTUELE VRAAG van de heer Chris Janssens tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over het behalen van de streefcijfers inzake de stageplaatsen voor jongeren	30

ACTUELE VRAAG van de heer Bart Van Malderen tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de oproep van Voka om het doelgroepenbeleid te hervormen en de maatregelen die de minister kan nemen binnen zijn huidige bevoegdheden	35
ACTUELE VRAAG van de heer Robrecht Bothuyne tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de rol van het ervaringsbewijs in het beter valoriseren van competenties	39
ACTUELE VRAAG van de heer Karim Van Overmeire tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de samenwerking met Nederland inzake onderzoek en ontwikkeling	
ACTUELE VRAAG van mevrouw Griet Smaers tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de samenwerking tussen Vlaanderen en Nederland rond een gezamenlijk R&D-programma en R&D-innovatiecentrum	42
VASTE COMMISSIE VOOR TAALTOEZICHT	
Voordracht van de kandidaten voor de benoeming door de Koning van vijf vaste en vijf plaatsvervangende leden	46
ROUWHULDE	47
MOTIE van mevrouw Agnes Bruyninckx-Vandenhoudt en de heer Pieter Huybrechts tot besluit van de op 2 oktober 2013 door de heer Ivan Sabbe in commissie gehouden interpellatie tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de vernietiging van de deelplannen Chartreuse, de Spie en Blankenbergse Steenweg door de Raad van State en de gevolgen ervan voor de stadionplannen van Club Brugge	
– 2193 (2013-2014) – Nr. 1	
Hoofdelijke stemming	48
MOTIE van de heren Jos De Meyer en Kris Van Dijck en mevrouw Kathleen Deckx tot besluit van de op 2 oktober 2013 door de heer Jos De Meyer in commissie gehouden interpellatie tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over de inhaaloperaties voor scholeninfrastructuur	
– 2200 (2013-2014) – Nr. 1	
Hoofdelijke stemming	48
MEDEDELING VAN DE VOORZITTER	50
REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN	50
BIJLAGEN	
Aanwezigheden	52
Individuele stemmingen Vlaamse Volksvertegenwoordigers	52

■

OPENING VAN DE VERGADERING

Voorzitter: de heer Jan Peumans

– *De vergadering wordt geopend om 14 uur.*

De voorzitter: Dames en heren, de vergadering is geopend.

■

VERONTSCHULDIGINGEN

De voorzitter: Ik deel aan de vergadering mee dat er verontschuldiging zijn ingekomen van de volgende leden:

Sabine Poleyn: familieverplichtingen;

Peter Reekmans: gezondheidsredenen.

■

BOODSCHAP

De voorzitter: Dames en heren, bij brief van 8 oktober 2013 deelt de voorzitter van de Senaat mee dat de Senaat zich ter vergadering van die dag heeft geconstitueerd.

■

INGEKOMEN DOCUMENTEN EN MEDEDELINGEN

De voorzitter: Dames en heren, de lijst met de ingekomen documenten en mededelingen werd op de banken rondgedeeld. (*Parl.St.* VI.Parl. 2013-14, nr. 60/4)

■

ACTUELE VRAAG van de heer Filip Dewinter tot de heer Geert Bourgeois, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand, over de resultaten van het door de Vlaamse overheid gesubsidieerde inburgeringsbeleid in Houthalen-Helchteren, naar aanleiding van de recente rellen in de wijk Meulenberg

De voorzitter: De heer Dewinter heeft het woord.

De heer Filip Dewinter: Voorzitter, minister, de voorbije week werden we geconfronteerd met de multiculturele samenleving in de praktijk: zware incidenten in de wijk Meulenberg in Houthalen-Helchteren, een typische concentratiewijk waarbij de vraag is wie er inburgert in welke gemeenschap.

De feiten zijn gekend, ik zal ze niet allemaal herhalen want dat heeft weinig zin. Ik stel alleen vast, samen met heel veel Vlamingen en ook samen met de politievakbond en anderen, dat de vele middelen en inspanningen omtrent integratie in dergelijke wijken blijkbaar heel erg weinig resultaat hebben. Dat er inspanningen gedaan worden, dat bewijzen de feiten. Er is straathoekwerk, er zijn gemeenschapswachten in de betrokken wijk, er zijn zeven jeugdwelzijnswerkers, er zijn twee schoolopbouwwerkers, er is een buurthuis, er is een jaarlijkse subsidie van 159.542 euro voor Houthalen-Helchteren in het kader van de lokale integratiesubsidies enzovoort enzovoort.

Zoals meestal het geval is, is veel niet genoeg: men struikelt er over de straathoekwerkers en de maatschappelijke welzijnswerkers, maar dat leidt niet tot een beter samenleven, wel integendeel.

Ik stel vast dat ook het Vrij Syndicaat van het Openbaar Ambt (VSOA) daaromtrent toch wel wat opmerkingen heeft. Ik citeer uit de persmededeling van de politievakbond: “Het is

duidelijk dat men dit soort van criminele jongeren niet zal kunnen overtuigen door middel van straathoekwerk, gemeenschapswachten, buurthuizen en jeugdwelzijnswerkers. Het beleid is op alle vlakken de laatste jaren incompetent geweest.” Dit zegt het VSOA. Ik citeer verder: “Het is aan het geitenwollensokkenbeleid te danken dat Meulenberg een no-gozone is geworden waar de criminelen het voor het zeggen hebben.”

Minister, mijn vraag aan u ligt voor de hand: meent u zelf ook niet dat het integratie- en inburgeringsbeleid in dit soort van wijken – Meulenberg is maar een van de vele concentratiewijken waar dit soort feiten zich met herhaling voordoen – compleet mislukt is? Wat is uw antwoord voor de toekomst wat dit soort wijken betreft?

De voorzitter: Minister Bourgeois heeft het woord.

Minister Geert Bourgeois: Collega, laat me beginnen met het geweld dat daar heeft plaatsgevonden, ten strengste te veroordelen. Geweld tegen politie en het bedreigen van de media moet keihard worden aangepakt. Dit kan niet getolereerd worden. U zult begrijpen, collega, dat zonder veiligheid in die wijk je geen integratiebeleid kunt voeren. Dat is een *conditio sine qua non*.

Ik wil mijn medeleven betuigen aan de politie-inspecteur en aan zijn familie. Ik hoop vurig dat hij herstelt.

Het is het lokale bestuur dat de integratiedienst aantuurt, in het kader van de subsidiariteit. Ik heb de burgemeester aangeboden om gisteravond ter plaatse te gaan. Dat paste niet in zijn agenda. Ik heb hem uitgenodigd, omdat ik vind dat daar een integraal wijkbeleid moet worden gevoerd. Er moet een taskforce komen, niet alleen van politie en justitie, maar een taskforce met politie, met het OCMW, met de integratiedienst, met de scholen, met de VDAB, met het culturele en sportverenigingsleven. Er moet dus een volgehouden, consequente aanpak zijn, een integraal wijkbeleid dat, wat mij betreft, maanden, jaren moet duren, met een monitoring. Dat moet leiden tot een responsabilisering van de buurt. Het moet ook leiden tot burgerinitiatieven. En die tekenen zijn er: er zijn mensen uit de allochtone gemeenschap die zich daartegen afzetten en eruit willen geraken.

Ik heb gisteren de bouwmeester gecontacteerd. Er worden wereldwijd verbanden gezocht tussen ruimtelijke planning, publieke ruimte, architectuur en integratie. Mijn mening is dat deze wijk leidt tot segregatie. Ik sta daar niet alleen in. Ik verwijs naar wat sociaal pedagoog Aerts vandaag in De Morgen zegt. Hij noemt het een reservaat. Ik zou het woord niet in de mond hebben genomen. Er moet worden gekeken of die architecturale aanpak, of die publieke ruimte niet contraproductief is.

De bouwmeester heeft me gisteren zijn eerste bevindingen gemaild. Hij heeft gezegd dat hij mijn eerste analyse deelt, dat dit een huisvesting van lage kwaliteit is, geen creatie van een buurt. We moeten inzetten op verfijning van de publieke ruimte en die een meer groen karakter geven zoals in echte *cit wijken*. Hij zegt dat we een sterke geïntegreerde visie nodig hebben die maatschappelijke winsten kan omzetten in een gefaseerde ruimtelijke aanpak. Hij ziet veel potentie, en dat is een positief signaal.

De heer Filip Dewinter: Minister, ik sta versteld van uw originaliteit. Uw invalshoek is er vandaag niet een van sociale achteruitstelling, gebrek aan kansen in het onderwijs, racistische werkgevers enzovoort. Vandaag is het de schuld van de architectuur. Ik geef toe: dat hadden we nog niet gehad. Het is de schuld van de architectuur van de betrokken wijk dat het daar, om uw woorden te gebruiken, een reservaat is geworden. Zou het niet kunnen dat het de schuld is van de massa-immigratie? Zou het niet kunnen dat het de schuld is van de multicultuur die niet werkt? Zou het niet kunnen dat het de schuld is van het feit dat we blijven knuffelen en krullenbollen aaien in plaats van op te treden wanneer er opgetreden moet worden, niet alleen politieel of via de openbare ordehandhaving maar ook wat het inburgeringsbeleid betreft? Dit zijn immers concentratiewijken geworden waar onze bevolking zich misschien nog mag inburgeren als ze als niet weggepest wordt maar waar het omgekeerde nooit gebeurt. De conclusie is simpel, minister, zachte heemeesters maken stinkende wonden. (*Applaus bij het Vlaams Belang*)

De voorzitter: Mevrouw Claes heeft het woord.

Mevrouw Sonja Claes: Minister, ik ben heel blij met uw antwoord. Ik heb dezelfde vraag over kansarmoede in wijken want, mijnheer Dewinter, het gaat hier over kansarmoede, over segregatiewijken. Die afgesloten wijken hebben met architectuur te maken. Alle migranten die kunnen, trekken weg uit die wijken. Wat overblijft, is kansarmoede. Ik ben het er dan ook absoluut mee eens dat er een taskforce moet komen. Ik ben het er ook mee eens dat het probleem vertrekt vanuit de ruimtelijke ordening. Ik nodig u dan ook heel graag uit om eenzelfde beleid te voeren in de andere concentratiewijken die er in de buurt nog zijn.

De voorzitter: Mevrouw Zamouri heeft het woord.

Mevrouw Khadija Zamouri: Minister, in uw antwoord vertoont u een beetje ontwijkend gedrag. U verwijst naar de architectuur die heel belangrijk is. Ik denk echter dat er in Houthalen-Helchteren vooral is geïnvesteerd in vrouwen en kinderen en niet in pubers. Er is geen integratiebeleid voor jongeren die ouder zijn dan 13 jaar. Dat is een grote tekortkoming, in heel Vlaanderen en in Brussel. Daarnaast moet er ook werk zijn voor die jongeren. *(Opmerkingen van de heer Stefaan Sintobin)*

De voorzitter: Mijnheer Sintobin, dat u dit onzin vindt, zal uw woordvoerder, de heer Dewinter, wel zeggen. Het is heel storend dat u eerst zit te bellen en vervolgens zit te grommelen. Ik heb de indruk dat dit een aantal mensen echt irriteert.

De heer Diependaele heeft het woord.

De heer Matthias Diependaele: Minister, ik sluit me aan bij uw antwoord en in het bijzonder bij het feit dat het geweld zelf hard moet worden aangepakt. Dat is de verantwoordelijkheid van die jongeren zelf. Zij moeten daarop aangesproken worden. Justitie en politie moeten daar keihard tegen optreden, want dit kunnen we niet aanvaarden.

In het verleden, tijdens de jaren tachtig, zijn er maatregelen genomen die gezorgd hebben voor die segregatie. Die maatregelen waren fout en moeten nu worden omgekeerd. Die getto's, niet alleen in Houthalen-Helchteren maar ook in onze grootsteden, moeten absoluut worden tegengegaan.

Minister Geert Bourgeois: Mijnheer Dewinter, we zijn het gewend dat u simplificeert, dat u spreekt voor uw eigen achterban en dat u het antwoord altijd reduceert tot wat u precies wilt horen, om er dan vervolgens een karikatuur van te maken. Ik ga daar dus niet op in. Ik heb een consistent antwoord gegeven.

Ik ben mijn antwoord begonnen met de stelling dat men het veiligheidsprobleem moet aanpakken, en dat je zonder het aanpakken van dat veiligheidsprobleem zelfs geen integratiebeleid kunt voeren. Ik verneem via de media dat ook vertegenwoordigers van de allochtone gemeenschap in die wijk hetzelfde zeggen. Er is dus inderdaad een potentieel voor burgerinitiatieven in die wijk.

Mevrouw Zamouri, u maakt meestal de juiste analyse, maar het spijt me enigszins dat u ook mijn antwoord reduceert tot het ruimtelijke probleem. Dat heb ik net niet gedaan. Ik zeg dat er een taskforce moet komen met een integraal wijkbeleid, mét veiligheid, mét het OCMW, mét de scholen, mét de integratiediensten, mét de culturele en sportieve verenigingen. Dit moet worden gemonitord. Dit moet worden volgehouden, en dit moet leiden tot een responsabilisering van de buurt, dus geen krullenbollen aaien, mijnheer Dewinter. Ook moet dit leiden tot burgerinitiatieven.

Met mijn beperkt inzicht in architectuur, in de publieke ruimtelijke inrichting weet ik dat er een grote band bestaat tussen cités, ruimtelijke ordening, gettovorming en reservaten. Dat laatste is het woord dat sociaal pedagoog Aerts in de mond heeft genomen. Dat is ook wereldwijd een thema in de stedelijke context. Ik heb de bouwmeester daar gisteren over gecontacteerd. Hij bezorgt me een eerste analyse. Hij biedt zijn diensten aan. Hij zegt dat die wijk hertekend moet kunnen worden. Daar moet meer groei komen. Er moet een andere publieke ruimte komen.

Voor de mensen van het Vlaams Belang is het leuk om dat alles te reduceren. Goed, de mensen kijken mee. Ze kunnen zien wat het antwoord is. (*Opmerkingen bij het Vlaams Belang*)

Mijnheer Sintobin, uw reductionistische simpliciteit, die laat ik aan u over. Uw grote voorman zal er straks nog een ferme populistische schep bovenop doen, maar dat interesseert ons helemaal niet. (*Rumoer bij het Vlaams Belang*)

De heer Filip Dewinter: Minister, het komt erop neer dat men politiecombi's stukslaat, dat men een politieagent halfdood het ziekenhuis in slaat, de media bedreigt met nepwapens, om er uiteindelijk voor te zorgen dat de hele wijk zal worden hertekend, dat er nog meer inspanningen zullen gebeuren in de richting van het pampieren enzovoort. Neen, het is niet zo dat inburgering pas in de praktijk kan worden gebracht als de veiligheid wordt gegarandeerd. Er moet eerst inburgering zijn om de veiligheid te kunnen garanderen: dat is de fout die u maakt.

Ik hoor bepaalde leden ook zeggen dat het de schuld is van de kansarmoede onder die allochtonen. Wat een belediging van de kansarmen in dit land! Wat een onderschatting van het probleem van de kansarmoede in ons land! Zijn er problemen met Vlaamse kansarmen die regelmatig politiecombi's stukslaan, politieagenten het ziekenhuis in slaan en dergelijke meer? Ik dacht het niet! Het probleem situeert zich altijd bij dezelfde groep: of ze nu kansarm zijn of niet heeft daar in de praktijk niets mee te maken! (*Applaus bij het Vlaams Belang*)

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

■

ACTUELE VRAAG van mevrouw Irina De Knop tot de heer Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de uitvoering en financiering van het Vlaamse luik van het nationale hiv-plan

ACTUELE VRAAG van de heer Jan Roegiers tot de heer Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over het nationale hiv-plan

De voorzitter: Mevrouw De Knop heeft het woord. (*Opmerkingen van de heer Erik Tack*)

Mijnheer Tack, u hebt het woord niet! De microfoon staat trouwens uit. U kunt wel bij motie van orde het woord vragen, maar u moet niet lelijk beginnen te doen.

Mevrouw De Knop heeft het woord.

Mevrouw Irina De Knop: Voorzitter, minister, geachte leden, gisteren werd het nieuwe hiv-actieplan voorgesteld door de Federale Regering en de respectieve gewestregeringen. Ik heb begrepen dat zowel Sensoa als çavaria, maar ook heel wat wetenschappers dit plan absoluut verwelkomen. Minister, we moeten eerlijk zijn: op zich komt dat plan ook geen dag te vroeg.

Want jaar na jaar blijft het aantal infecties stijgen, met een gemiddelde van 2,5 besmetting per dag. Dit is nog altijd een fundamenteel probleem. U weet, minister, dat Open Vld in dit parlement altijd gepleit heeft voor meer preventieve acties. Daarmee kunnen we het verschil maken: voorkomen dat mensen een infectie oplopen, en laat dat nu net de bevoegdheid zijn van Vlaanderen.

Dit plan moet niet alleen worden onderschreven door de verschillende deelregeringen, het moet ook worden uitgevoerd. Minister, hoe gaat u ervoor zorgen dat het Vlaamse luik van het nationale actieplan wordt uitgevoerd? Hoe zult u uw collega-ministers in de Vlaamse Regering daarvoor warm maken?

De voorzitter: De heer Roegiers heeft het woord.

De heer Jan Roegiers: Minister, dertig jaar na de ontdekking van het aidsvirus zijn de overheden van dit land tot een nationaal plan gekomen. Het klinkt cynischer dan ik het bedoel, ik wil u en uw collega's feliciteren dat het plan er nu eindelijk ligt.

Het plan is belangrijk. Het is een goed plan. Ik heb het grotendeels kunnen doornemen. Het is grotendeels de invulling van een resolutie die hier unaniem werd goedgekeurd. Het plan noemt de problemen bij naam, het noemt de prioritaire groepen bij naam: mannen die seks hebben met mannen en migranten. Het omvat een groot preventief luik. Op dat vlak sluit ik me aan bij de opmerkingen van mevrouw De Knop. Het zwaartepunt van het nationale actieplan ligt bij de preventie en dat is een gemeenschapsbevoegdheid.

Het plan loopt van 2014 tot 2019. In mei zijn er verkiezingen. Minister, ik zou graag willen dat we zo snel mogelijk beginnen met de uitwerking van het plan en dat we niet wachten op de verkiezingen. Bent u bereid om hard in te zetten op die preventie en daarmee vandaag te beginnen zodat we een uitrol hebben tegen de verkiezingen?

De voorzitter: Minister Vandeurzen heeft het woord.

Minister Jo Vandeurzen: Ik heb gisteren tijdens de voorstelling van het plan verwezen naar de resolutie van het Vlaams Parlement. Die werd hier op uw initiatief goedgekeurd. De bijdrage van de Vlaamse Gemeenschap was gestoeld op het signaal van het parlement.

Het plan is belangrijk en uniek. Alle overheden, middenveldorganisaties en de mensen die op het terrein actief zijn rond deze problematiek hebben het samen opgemaakt. Ze hebben zich geëngageerd. Ik heb het plan al in kennis gebracht van de Vlaamse Regering zodat mijn collega's kunnen lezen wat van hen verwacht wordt.

De afspraak is dat de verschillende overheden nu het plan moeten concretiseren. Ze krijgen daarvoor de tijd tot april 2014. Voor de Vlaamse overheid zal het Agentschap Zorg en Gezondheid die taak opnemen. Daarna wordt het plan uitgerold in de volgende jaren.

We moeten beseffen dat het plan niet alleen gaat over gezondheidszorg. Het is veel breder. De destigmatisering is een onderdeel. Het appel op heel wat partijen en stakeholders in de samenleving om mee strijd te voeren tegen hiv en aids is zeer uitdrukkelijk naar voren gebracht. De Vlaamse overheid is in eerste instantie betrokken op het vlak van preventie. Dat is niet alleen Volksgezondheid, ook Onderwijs en Gelijke Kansen en dergelijke zijn daarbij betrokken.

Ik heb geluisterd naar de collega's van de andere deelstaten en overheden die betrokken zijn bij het plan. Vlaanderen mag fier zijn op het traject dat al is afgelegd. Er zijn al een aantal zaken uitgerold die anderen misschien kunnen inspireren.

Een eerste is de algemene preventie, investeren in relationele vorming, seksuele gezondheid. Er lopen op dat vlak al een aantal initiatieven. De vraag is of die nog versterkt moeten worden.

Het tweede punt is het doelgroepenbeleid, waar u terecht naar verwezen hebt. De sekswerkers, de mannen die seks hebben met mannen, de Sub-Saharaanse Afrikaanse migrantenpopulatie: een aantal groepen zijn nu benoemd en die komen goed overeen met wat de laatste jaren in Vlaanderen als speerpunt in de preventie naar voren werd gebracht. Dat is trouwens niet zozeer mijn verdienste, maar die van mijn voorgangers.

Wat op zich ook goed nieuws is, is dat we al een aantal structurele financieringen hebben met partners die zich engageren, met name ook in dat doelgroepenbeleid: het Instituut voor Tropische Geneeskunde, Sensoa, de mensen die zich bezighouden met de ondersteuning van sekswerkers, Ghapro, Pasop enzovoort.

Het is nu de bedoeling om bij de opmaak van het Vlaamse luik van dat plan te bekijken hoe we met die partners de opdrachten verder kunnen uitvoeren. Uiteraard zal op dat moment ook bekeken moeten worden of dat aanpassingen betekent aan de bestaande budgettaire inspanningen die Vlaanderen doet.

Na preventie is er screening. Ook daar zal Vlaanderen een gedeelde verantwoordelijkheid moeten opnemen. Een deel daarvan bevindt zich immers in de actieradius van het Rijksinstituut voor ziekte- en invaliditeitsverzekering (RIZIV). En dan heb je natuurlijk nog heel de zorg, waar de federale overheid meer in betrokken is.

Ook in het laatste deel van het plan zal de Vlaamse Gemeenschap mee aan zet zijn. Dat gaat om meer maatschappelijke zaken, zoals destigmatisering, een breed draagvlak creëren voor de problematiek, maatschappelijke acceptatie voor hiv-patiënten stimuleren. Dat zijn zaken waar in de Vlaamse concretisering van het plan wellicht meerdere collega's bij betrokken zullen zijn.

Mevrouw Irina De Knop: Minister, de operationalisering moet klaar zijn tegen april volgend jaar. Dan is het ook logisch dat we concreet zeggen welke bijkomende acties we ingevolge dat nieuwe plan zullen nemen. U zegt terecht dat het niet alleen acties zullen zijn die binnen uw bevoegdheid vallen. Ook de ministers van Onderwijs en Gelijke Kansen komen daarbij aan bod. Welke bijkomende acties en financiële consequenties worden hieraan gekoppeld in de begroting van 2014?

De heer Jan Roegiers: Minister, ik wil u bedanken voor uw uitgebreide antwoord. U hebt terecht verwezen naar de voortrekkersrol die Vlaanderen in België heeft gespeeld. We hebben dat kunnen doen door de grote steun in dit parlement, over de partijgrenzen van meerderheid en oppositie heen, zowel in deze als in vroegere legislaturen. Dat mag onderstreept worden.

Ik dank u voor uw inzet in dit nationale actieplan. Ik hoop dat het resultaat ervan een vermindering van de dramatische cijfers zal zijn die we hier helaas jaar na jaar rond 1 december bekend moeten maken. In die zin is het misschien jammer dat gisteren in de pers alles een beetje op een hoop werd gegooid. De cijfers die daarin bekendgemaakt zijn, waren helemaal niet de cijfers van dit jaar, maar van andere jaren. Maar dat is uiteraard uw schuld niet.

Ik wens u veel succes met de concretisering van dit plan en ik maak graag een afspraak met u in april volgend jaar.

De voorzitter: Mevrouw Dillen heeft het woord.

Mevrouw Marijke Dillen: Minister, we hebben intussen de gelegenheid gehad om het nationale actieplan volledig door te nemen. Er staan een aantal zeer goede actiepunten in, maar het gaat om het actieplan 2014-2019, en ik hoor u nu verklaren dat de overheden aan de slag kunnen om het plan te concretiseren tegen april 2014. In april 2014, minister, zijn de verkiezingen nog niet voorbij, maar is dit Vlaams Parlement eigenlijk al niet meer actief.

Heel veel aspecten van dit plan zijn echt Vlaamse bevoegdheden: preventie, sensibilisering enzovoort.

Ik zou een oproep willen doen om dit onderwerp niet in een notendop van enkele minuten actuele vraag af te haspelen, want dat plan is daar veel te belangrijk voor. Ik stel voor dat we in de commissie – eventueel de verenigde commissies – daar een uitgebreid debat over hebben om sneller tot concretisering te komen.

De voorzitter: De heer De Bruyn heeft het woord.

De heer Piet De Bruyn: Voorzitter, minister, collega's, de problematiek van hiv mag niet worden gemedicaliseerd. U hebt daar gisteren zeer wijze woorden over gesproken, minister. We beseffen allemaal dat het zoeken naar een behandelwijze van de ziekte van groot belang is, maar daarnaast is de context waarin iemand leeft, werkt, sport en ontspant, cruciaal. Daar bijzondere aandacht aan besteden, is zeker aangewezen.

Een nieuw punt in dit plan is de grote betrokkenheid van personen met hiv. Het is altijd wat oncomfortabel om over mensen en niet met mensen te spreken. Een van de verdiensten van dit plan is dat het daar definitief mee breekt.

Minister, ik verwijs naar de resolutie waarin stond dat een nationaal plan belangrijk is, maar dat we het ook ruimer moeten bekijken. De problematiek stopt niet aan de landsgrenzen. Zijn er al initiatieven genomen in de Benelux, en in andere Europese landen om af te stemmen en te komen tot een bredere aanpak?

De voorzitter: De heer Verstreken heeft het woord.

De heer Johan Verstreken: Zowel de voorzitter van de UNAIDS-organisatie, die hier gisteren is ontvangen door de minister-president, als Sensoa, schaarst zich achter dit plan. Dat is voor een deel gebaseerd op de resolutie die het Vlaams Parlement heeft aangenomen. Chapeau voor de collega's die in de commissie – en ook u, minister – veel degelijk werk hebben verricht en een voortrekkersrol hebben gespeeld.

Misschien is er wat onzekerheid over de boodschappen die in de afgelopen weken de wereld zijn ingestuurd over hiv, over seks zonder condoom binnen een relatie. Daarover zijn nieuwe standpunten ingenomen. Minister, is er dan geen kleine bijsturing nodig in het beleid op het vlak van preventie? Hoe gaat het Vlaamse preventiebeleid daarmee om?

Minister Jo Vandeurzen: In de concretisering van dat plan zullen we met deze gegevens rekening moeten houden. Een van de grote punten uit dat plan, is dat we moeten blijven inzetten op het sensibiliseren voor het veilig vrijen en het condoomgebruik. Met de nieuwe informatie en wat daar de laatste maanden over is gecommuniceerd, zullen de experts in de Vlaamse overheid zoals Sensoa, moeten nagaan hoe we onze boodschappen daarop moeten organiseren en eventueel bijstellen of versterken. Dat is een van de zaken die nu op de tafel liggen.

Gisteren was er iemand aanwezig van de Wereldgezondheidsorganisatie. Die heeft het Belgische plan uitgeroepen tot een best practice en aangegeven dat het inspirerend zou kunnen zijn voor Europese landen die nog een hele weg hebben te gaan. Ik denk aan landen in Oost-Europa. Het is dus wel degelijk getoetst en ingebed in de internationale aanbevelingen. Dat is goed bewaakt.

Wat gaat er nu gebeuren? Vele dingen die in Vlaanderen gebeuren – dat is absoluut niet mijn verdienste, vele voorgangers en velen onder u hebben hieraan gewerkt – zijn hernomen als de juiste dingen die te doen zijn in dit plan. U moet dan ook niet altijd zoeken naar sensationele nieuwe dingen. Dingen die we doen, worden nu eindelijk ingepast in een breder geheel. Ik heb er gisteren mensen over horen vertellen. Het is fascinerend hoe we met zovelen bezig zijn met hetzelfde thema, maar elkaar nauwelijks kennen.

Tussen preventie en zorg leggen we eindelijk een goede relatie. Het is duidelijk dat je die twee nooit artificieel kunt scheiden. Dat punt is gisteren ook gemaakt. We gaan een aantal zaken stabiliseren. Uiteraard vraagt men naar wat er bijkomend moet gebeuren, maar die vragen zullen worden beantwoord in de volgende fase.

Mevrouw Dillen, uiteraard kunt u er in de commissie over spreken. Dat is het prerogatief van het parlement. Onze mensen zullen er uiteraard ook tekst en uitleg over kunnen geven. Maar het is de bedoeling dat de concretisering met de verschillende actoren samen wordt opgebouwd. Sommige zaken die aangekondigd zijn, moeten gebeuren op het niveau van het RIZIV. Wat gaan we doen met de zorg buiten de referentiecentra? Hoe zal de screening gebeuren. Hoe gebeurt de financiering?

Het heeft weinig zin dat één overheid een versnelling hoger zit dan de andere, we moeten het plan in zijn concretisering ook integreren. Het is logisch om eerst die fase te doorlopen om dan te proberen om het samen, daar zijn de nodige overlegstructuren voor gemaakt, te bevestigen en te consolideren dat dit wel degelijk beantwoordt aan de uitvoering van het plan. En dan zullen we daar de begrotingsconsequenties voor nemen in 2014, maar wellicht ook in 2015, 2016, 2017 enzovoort, dat zal u niet verwonderen, dat is de normale logica in de opbouw van het plan die moet worden gerespecteerd.

Ik herhaal dat de grootste verdienste ervan blijkt, dertig jaar na het ontdekken van het virus, uit het feit dat er nu een vrij consistente aanpak is die ook internationaal erg gewaardeerd wordt. En die moet er ons allemaal van overtuigen om van dit momentum gebruik te maken om de nodige banden te leggen, afspraken te maken en zaken op elkaar af te stemmen. Ik kan wat dat betreft eerlijk zeggen dat ik gisteren alleen maar heel tevreden en geëngageerde mensen heb gezien. Ik ben blij dat dit soort benadering in ons land ook mogelijk is.

Mevrouw Irina De Knop: Minister, samengevat luidt uw antwoord: we zijn goed bezig. Ik wil zeker geen afbreuk doen aan de inspanningen van de mensen van çavaria en Sensoa, want zij werken hard aan het verbeteren van de toestand, maar we kunnen toch moeilijk zeggen dat we goed bezig zijn als het aantal infecties blijft stijgen of in het beste geval stabiel blijft.

Voor mij was dit nationale actieplan toch echt het momentum om een stap verder te zetten. Ik heb u heel concreet gevraagd welke financiële consequenties dit heeft op de begroting 2014. Ik heb daar geen antwoord op gekregen. Of ik heb het antwoord gekregen: we blijven doen wat we al deden. Ik stel vast dat we, alle aangenomen resoluties ten spijt, het hoge woord voeren, maar dat we de daden er niet bij voegen die er bij horen en die deze problematiek zeker verdient.

De heer Jan Roegiers: Ik wil de slotopmerking van mevrouw De Knop, die zich voor altijd inzet voor deze thematiek, omdraaien. Ik wil de hoop uitspreken dat dit nationaal actieplan ertoe kan leiden dat we vanaf volgend jaar minder infecties, minder besmettingen hebben en dat we eindelijk de steeds stijgende curve naar beneden kunnen krijgen.

Ik herhaal wat ik daarstraks heb gezegd: minister, alle succes.

De voorzitter: De actuele vragen zijn afgehandeld.

■

ACTUELE VRAAG van de heer Egbert Lachaert tot mevrouw Hilde Crevits, Vlaams minister van Mobiliteit en Openbare Werken, over het uitblijven van een regeling voor het erkennen van de takendiensten als prioritaire voertuigen

ACTUELE VRAAG van mevrouw Lies Jans tot mevrouw Hilde Crevits, Vlaams minister van Mobiliteit en Openbare Werken, over de stand van zaken met betrekking tot het gebruik van de pechstrook door hulpdiensten en takelwagens

De voorzitter: De heer Lachaert heeft het woord.

De heer Egbert Lachaert: Voorzitter, minister, collega's, we staan stil op onze Vlaamse wegen. Deze ochtend was er nog een belangrijk ongeval in Nevele, jammer genoeg met dodelijke afloop. Ook maandag hebben we drie uur stilgestaan op de Brusselse ring. De afgelopen weken waren er diverse incidenten die niet heel snel opgeklaard raakten. De filezwaarte begint echt een probleem te worden voor onze Vlaamse economie en ook voor het milieu. In de periode 2007-2012 zien we een toename van het aantal files van 24 tot 43 procent, afhankelijk van hoe men de telling verricht.

De kost van al die uren file is niet gering. Touring heeft berekend dat in ons land jaarlijks 32 miljoen uren verloren gaan aan filelast, drie kwart ervan wordt veroorzaakt door structurele files, maar een kwart ervan door incidenten. Het gaat om eenvoudige incidenten zoals pannes, ongevallen en ladingverlies. Als we dan weten dat de gemiddelde economische kost van een verliesuur 19,05 euro is, dan hebben we het over een jaar tijd ruwweg over een verlies van 150 miljoen euro voor onze ondernemingen, om nog niet te spreken van de schade aan het milieu.

De mobiliteitssector stelt al vele jaren maatregelen voor. U bent verschillende daarvan genegen. Een daarvan is een prioritair karakter toekennen aan takelvoertuigen. In 2012 zei u echter dat dit eigenlijk een federale bevoegdheid is, want de federale wet moet daarvoor worden gewijzigd.

Gisteren verscheen in De Standaard het bericht dat staatssecretaris Wathélet heeft beloofd om de wegcode aan te passen. Een ontwerp van aanpassing zou aan de regio's zijn bezorgd, dus ook aan het Vlaamse Gewest. Dat zou op 18 juli zijn gebeurd, en men wou voor 18 september een advies ontvangen. Dat advies zou evenwel niet zijn uitgebracht. Hebt u die vraag tot advies ontvangen? Hoe komt het dat wij op die vraag niet zijn ingegaan?

De voorzitter: Mevrouw Jans heeft het woord.

Mevrouw Lies Jans: Voorzitter, minister, collega's, incidentmanagement, en meer specifiek het toelaten van takelwagens met zwaailicht en een geluidsinstallatie op de pechstrook, is een thema dat ik al jaren opvolg. Over dit onderwerp stelde ik de afgelopen drie jaar al zeven vragen. Maar een oplossing is er nog altijd niet.

Sinds begin 2013 ben ik ook gemeenschapssenator. Dat leek me in dit verband interessant, want in dezen hebben wij de bevoegdheden niet zelf in handen. U zei dat ook al meermaals in de commissie. Ik heb dus zelf de vraag aan staatsecretaris Wathelet gesteld. Eind juni zei hij me dat er een oplossing in het verschiet ligt. Het gaat weliswaar om een halfslachtige oplossing, maar goed, het is een stap.

Begin van deze week, toen ik de berichten las, vroeg ik mij echter af in welke soap wij zijn terechtgekomen.

Dit las ik in de krant: “‘We dringen daar al heel lang op aan’, zegt Vlaams minister van Mobiliteit Hilde Crevits (CD&V). ‘Maar nu hebben we de toezegging van het kabinet van staatssecretaris van Mobiliteit Melchior Wathelet (CDH) dat het er toch van komt.’ Maar volgens Wathelet ligt de vertraging niet aan hem. ‘(...) we wachten nog altijd op het advies van de regio's, waaronder ook Vlaanderen. We hebben de vraag in juli al gesteld, en er heeft tot nu toe niemand geantwoord.’”

In welke kleutertuin zijn wij terechtgekomen? Het is een welles-nietesspelletje. Voor de N-VA moet er snel een oplossing komen, en zelfs een halfslachtige oplossing is beter dan niets. Hoe gaat dit verder?

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Voorzitter, collega's, ik dank de vraagstellers, want zo krijg ik de kans om een en ander uit te klaren. Het klopt dat ik al heel lang voorstander ben van het beschikbaar maken van de pechstrook voor takelvoertuigen en hulpdiensten bij zware incidenten op de weg. In de loop van 2012 heb ik een advies gevraagd aan de begeleidingsgroep incidentmanagement. Die mensen bekijken het draaiboek bij ongevallen: wie doet wat en wie roept wie op? Tot mijn grote verrassing heeft die werkgroep mijn vraag negatief geadviseerd. Men vreest immers dat iedereen met een takelwagen de pechstrook zal gebruiken wanneer wij takelaars bij incidenten toelaten. Ik was het daarmee niet eens. Daarom heb ik op 14 maart 2013, ook na vragen van volksvertegenwoordigers, een brief aan staatsecretaris Wathelet geschreven met de vraag om er werk van te maken.

Meer zelfs: de Vlaamse Regering heeft op 26 april 2013, naar aanleiding van een vraag om advies van de federale overheid over de uitrusting van prioritaire voertuigen, geadviseerd dat men die voertuigen ook toelaat op de pechstrook. Daarop heeft staatsecretaris Wathelet laten weten dat hij daar werk van maakt. Maar hij wil nog eens samenkomen met de begeleidingsgroep incidentmanagement, waarin mijn diensten zijn vertegenwoordigd, maar ook de federale hulpdiensten en de colleges van procureurs-generaal.

Mevrouw Jans, op 21 juni 2013 heeft de begeleidingsgroep een positief advies gegeven over de oplossing die nu voorligt. Dat betekent dat een takelaar niet automatisch gebruik kan maken van de pechstrook als er een ongeval is, maar dat hij opgeroepen moet zijn. De politie roept op – zij hebben daar de bevoegdheid voor – en die takelaar mag dan gebruikmaken van de pechstrook. Het is mij om het even: zolang de pechstrook bij ongevallen maar mag worden gebruikt.

Vervolgens is op 1 augustus 2013 een pakket toegekomen met allerlei wijzigingen aan de wegcode. Daar zat onder andere het voorstel in om te mogen ritsen. Dat is dus zeer positief. Maar er zat ook – en dat is minder positief – een aanpassing in aan de gemeentelijke parkeerreglementen. Daarop gaan wij een negatief advies geven omdat dat onze bevoegdheid is. Het Grondwettelijk Hof heeft zich daar trouwens al over uitgesproken.

Daarom konden wij niet zomaar ingaan op het voorstel van staatssecretaris Wathelet, maar moesten we het juridisch bekijken. Ondertussen is ons advies klaar. Het staat geagendeerd voor de Vlaamse Regering nu vrijdag. Over het luikje rond het gebruikmaken van de pechstrook door takelvoertuigen hebben we op 24 april al gevraagd dat samen met de prioritaire voertuigen te behandelen. Het zit nu nog eens verrat in het voorstel dat op tafel ligt.

Ons globaal advies op alle voorstellen zal, als de regering het goedkeurt, positief zijn, behalve het luik lokaal parkeren. Ook het ritsen is positief en zal vrijdag worden goedgekeurd. In principe kan men daar nu zeer snel mee vooruit gaan. Ik hoop dat die wijzigingen er zeer snel zullen komen.

De heer Egbert Lachaert: Minister, ik dank u voor uw antwoord over het advies. Ik hoop dat het er vrijdag effectief zal komen. Het is nu echt vijf voor twaalf. (*Opmerkingen van minister Hilde Crevits*)

Of vijf na twaalf. Het gaat niet alleen over de prioritaire voertuigen, maar ook over de investeringen die uitblijven, een langetermijnvisie op mobiliteit en openbare werken in onze regio, waardoor we de filelast kunnen verminderen die jaar na jaar vermeerdert. Het is hoog tijd om iets te doen. Ik hoop dat dit soort adviezen snel kan worden geleverd, dat we een gunstig advies kunnen krijgen en dat daarna ook het doorschuiven van verantwoordelijkheden naar commissies of andere beleidsniveaus wegblijft, maar dat we in Vlaanderen onze verantwoordelijkheid nemen om die filelast te verminderen.

Mevrouw Lies Jans: Minister, het is natuurlijk een antwoord dat we al verschillende keren hebben gehoord. Ik herinner mij dat u twee jaar geleden in de commissie ook al gezegd hebt dat er positief advies was over een bepaald luik, maar dat er nog elementen bij gekomen waren. Het verhaal blijft zich herhalen. Ik hoop dat we eindelijk tot een eindpunt kunnen komen in heel dat dossier en dat de wegcode kan worden aangepast. Ik blijf het zeer spijtig vinden dat we hier nog altijd moeten vragen en bedelen om dingen aan te passen die eigenlijk zeer evident zijn en drie jaar geleden al aangepast hadden kunnen zijn. De toekomst ziet er niet rooskleurig uit, want voor de wegcode zullen we voor dergelijke zaken ook na de zesde staatshervorming moeten bedelen bij het federale niveau. Ik hoop alleszins dat dit dossier eindelijk is afgerond. We hopen alvast dat er in de toekomst geen nieuwe problemen worden gecreëerd.

De voorzitter: Mevrouw Werbrouck heeft het woord.

Mevrouw Ulla Werbrouck: Minister, ik hoop dat u dat ook gaat uitbreiden naar de prioritaire voertuigen. Als er een dode valt op de autostrade, moet er steeds een wetsdokter komen, die anders in de file staat. Als u die aanpassing doet, kunt u dan het totaalplaatje meenemen?

De voorzitter: Mevrouw Van den Eynde heeft het woord.

Mevrouw Marleen Van den Eynde: Minister, wat mevrouw Jans zegt, is waar: we ondervragen u al enkele jaren over deze problematiek. In maart van dit jaar heb ik u nog ondervraagd over de aanpak van de files en het uitblijven van maatregelen hiervoor.

Eerst waren er problemen met de FAST-contracten (files aanpakken door snelle tussenkomst) voor de takeldiensten die de problemen op de autosnelwegen moeten oplossen. Ik weet niet of elke provincie inmiddels over een FAST-contract beschikt?

De maatregelen om ook de takeldiensten te laten rijden op de pechstrook blijven uit. Minister, ik vind het onvoorstelbaar dat zulke maatregelen maar niet kunnen worden genomen en dat de adviezen daarover blijkbaar in één pakket worden gegooid. Ik vind dat u de moed had moeten hebben om een deeladvies te geven zodat deze problematiek onmiddellijk kan worden aangepakt. Het kan toch niet dat alles op een hoopje wordt gegooid en dat we alles maar vooruitschuiven. We moeten onmiddellijk ons advies meegeven aan de Federale Regering, zodat deze problematiek eindelijk kan worden aangepakt.

Minister Hilde Crevits: Mevrouw Werbrouck, u hebt natuurlijk een punt. De oplossing die nu voorligt, is dat alle opgeroepen diensten gebruik mogen maken van de pechstrook. Ook de verkeersdeskundigen, de takelaars of begrafenisondernemers: als ze opgeroepen zijn, zullen ze er gebruik van mogen maken.

Daarnaar heeft mevrouw Jans verwezen: geef ze allemaal de kans. Het was ons eerste voorstel om het open te zetten als er ongevallen zijn en de mensen te vertrouwen die het gaan gebruiken. U kunt zeggen dat we niet moeten voortgaan op adviezen die worden gegeven, maar in de werkgroep incidentmanagement moet men wel spreken met elkaar. Ik stuur onze politiediensten niet aan, mijn excuses, dat is een federale bevoegdheid. Ik kan moeilijk opdrachten geven. Als er een oplossing komt, is ze dus best gedragen door al degenen die ze zullen moeten uitvoeren. Het voordeel is: we hebben nu een oplossing.

Mevrouw Van den Eynde, u zegt dat we een deeladvies hadden moeten geven. Dat is natuurlijk verkeerd, want we hebben een deeladvies gegeven. De Vlaamse Regering heeft in april 2013 al geadviseerd: ik heb een brief geschreven en we hebben een formeel advies van de Vlaamse Regering met de vraag om dat op te lossen. Nu is een advies gevraagd over de hele juridische regeling, dus geven wij ook een globaal advies.

Collega's, het moest er zijn tegen 1 oktober. Ik wil dat het juridisch correct is wat we adviseren. Als we zeggen dat een gemeentelijk parkeerbeleid onze bevoegdheid is en dat het gaat om een bevoegdheidsoverschrijding, moeten we dat grondig aanpakken. Het zal niet aan die acht of tien dagen liggen. Zoals u zelf zegt, ligt de vraag er al van eind 2011 of begin 2012. We zijn al een weg gegaan, maar ik zie nu een oplossing voor de globale problematiek en dat is het belangrijkste.

Collega's, er zijn er die uitweiden over de files tout court. Ik kan een boompje opzetten met u over de wegenwerken, die ook voor files zorgen, over de keuze die ik inderdaad met mijn diensten heb gemaakt om nu volle bak te werken. Dat zorgt inderdaad voor veel meer files, maar ik hoop dat we daarvan vanaf 2015 de vruchten zullen plukken. Dat is de volgende legislatuur, maar de keuze is gemaakt, om een totaal verouderd wegennet, waar velen de oorzaak van zijn, aan te pakken en weer op peil te brengen. Ik hoop dat dat wordt geapprecieerd, ook door de mensen die nu door de wegenwerken in de file staan.

De heer Egbert Lachaert: Minister, we hebben begrepen dat heel veel van de volgende Vlaamse Regering wordt verwacht en dat een en ander wordt doorgeschoven, dat hoorden we al in de Septemberverklaring. (*Opmerkingen van minister Hilde Crevits*)

Ik dring toch echt aan op maatregelen. Het gaat over Openbare Werken en Mobiliteit in het algemeen. Of dat advies veertien dagen later is, is inderdaad niet cruciaal, maar een algemene visie die wordt gedragen door heel de Vlaamse Regering zou echt wel nuttig zijn in dit debat. Ik hoop dat die adviezen in het vervolg snel komen en dat de onderlinge verdeeldheid van de Vlaamse Regering, die we allemaal kennen, er niet toe leidt dat er geen antwoord komt. Dank u. (*Applaus bij Open Vld*)

Mevrouw Lies Jans: Onderlinge verdeeldheid, ja, zeker in dit dossier denk ik dat er geen verdeeldheid is, zelfs niet tussen meerderheid en oppositie. Ik heb de heer Keulen in de commissie ook al regelmatig horen pleiten voor vooruitgang in dit dossier. Verdeeldheid zie ik niet, wel zie ik dat er nu een halfslachtige oplossing, minister. Vanuit Vlaanderen vragen we een volledige oplossing, maar die kan er nog altijd niet komen omdat we de bevoegdheden niet volledig in handen hebben, ook niet in de toekomst. Dat betreurt ik ten zeerste.

De voorzitter: Dat was de eerste actuele vraag van de heer Lachaert. (*Applaus*)

Hij liet zich daarbij niet uit het lood slaan door de opmerking van minister Crevits. Dat ziet er goed uit.

De actuele vragen zijn afgehandeld.

■

ACTUELE VRAAG van mevrouw Patricia De Waele tot mevrouw Freya Van den Bossche, Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie, over de blijvende toename van de wachtlijsten voor kandidaat-huurders van een sociale woning

De voorzitter: Mevrouw De Waele heeft het woord.

Mevrouw Patricia De Waele: Minister, u hebt een record gebroken. De wachtlijsten van kandidaten voor sociale huur blijven maar aangroeien, vandaag staan ze op een recordhoogte. Spijtig genoeg moeten we zeggen dat u er zelf schuld aan hebt. Recent hebt u de inkomensvoorwaarden opgetrokken, waardoor meer mensen op een wachtlijst kunnen komen, maar dat betekent ook dat mensen in acute woonnood meer en meer in de verdrukking komen. Het aantal bij te bouwen sociale woningen kan ook niet aan de vraag voldoen.

Vorig jaar hebt u een instrument ontwikkeld, namelijk de huurpremie. Dat is op zich een goed instrument, omdat u op die manier probeert om de zwakkeren, die het financieel moeilijk hebben, wat meer financiële ademruimte te geven. U schatte dat u op die manier tussen vijf- en zeventuizend rechthebbenden zou kunnen bedienen.

Nochtans blijkt uit de cijfers dat u maximaal 3000 rechthebbenden kunt bedienen. We kunnen ons dus vragen stellen bij de huurpremie. Minister, waarom bent u er niet in geslaagd om door middel van de huurpremie wat meer mensen die in acute woonnood zitten, uit het slop te helpen?

De voorzitter: Minister Van den Bossche heeft het woord.

Minister Freya Van den Bossche: Mevrouw De Waele, een wachtlijst is een weerspiegeling van de vraag, de nood. Als overheid heb je weinig impact op de vraag. Het klopt dat wij de inkomensgrenzen wat hebben aangepast aan de realiteit van de vraag. Wij vinden dat iemand met een zeer laag inkomen uit arbeid ook in aanmerking moet kunnen komen voor sociaal wonen. We hebben de inkomensgrenzen aangepast aan die realiteit. Zo kan een straatveger, dat is het typische voorbeeld, ook in aanmerking komen voor een sociale woning. Dat was helaas niet meer zo doordat de inkomensgrenzen in de loop der jaren niet werden geïndexeerd.

De overheid heeft vooral vat op het aanbod. Ik denk dat u op dat vlak niet te klagen hebt. U bent daar altijd correct in. Tussen 2009 en 2012 is het aantal bouwdoSSIERS gestegen van minder dan 2000 per jaar naar 4500. U weet dat in deze moeilijke tijden het investeringsvolume is gestegen van 350 miljoen euro naar 640 miljoen euro. We investeren en het aanbod groeit. Maar u hebt een punt: de vraag is groter dan het aanbod. Dat zal nog een hele tijd zo zijn. Vandaar de huurpremie, waarin wij voorzien voor mensen die lange tijd wachten op een sociale woning.

Samen met u maak ik de observatie dat we vandaag met de huurpremie, wanneer we die samennemen met de huursubsidie, bijvoorbeeld voor mensen die verhuizen uit een krotwoning of een ongeschikte woning, 13.292 mensen bereiken. Als we enkel de mensen tellen die al vijf jaar wachten op een sociale woning, dan gaat het om meer dan 3500 mensen. Net als u vind ik dat er ruimte is om meer mensen het recht op een huurpremie toe te kennen. Daar is nog budget voor. Ik onderhandel op dit ogenblik met mijn partners in de meerderheid om te zien hoe wij het aantal rechthebbenden kunnen uitbreiden. Het is mijn ambitie om zo veel mogelijk mensen die aangeven een nood te hebben, te kunnen helpen als overheid, met een sociale woning of met een huurpremie waarmee men op de private markt terecht kan.

Mevrouw Patricia De Waele: Minister, ik heb u twee jaar geleden al voorspeld dat u met het instrument van de huurpremie, zoals u het vandaag hanteert, weinig mensen zult kunnen bereiken. Dat is uitgekomen. Nochtans steekt u daar veel geld en tijd in. U hebt er veel budget voor vrijgemaakt en u schrijft tienduizenden potentieel rechthebbenden aan. Maar er komen er maximaal drieduizend uit. Dat is een zeer laag percentage. Ik heb berekend dat de

groep die recht heeft op een huurpremie, maar 3 procent is van al wie wacht op een huurwoning. Dat is wat mij betreft een heel mager resultaat.

Minister, uit uw antwoorden op schriftelijke vragen blijkt dat u begin 2014 de zaken zult herevalueren. Dat is binnen twee maanden. Hebt u een plan B op zak? Bent u bereid om de nu heel stringente criteria voor een huurpremie bij te schaven?

De voorzitter: Mevrouw Hostekint heeft het woord.

Mevrouw Michèle Hostekint: Mevrouw De Waele, u gooit in uw vraag alles op een hoopje. Ik hoor u zeggen dat die wachtlijsten maar blijven groeien en dat dit de schuld is van de minister omdat zij de inkomensgrenzen heeft opgetrokken. De beste manier om geen wachtlijsten te hebben, is de doelgroep zo klein mogelijk maken en ervoor zorgen dat zo weinig mogelijk mensen in aanmerking komen voor een sociale woning. Maar gaan we daarmee een weerspiegeling hebben van wie in aanmerking zou moeten komen, van al diegenen voor wie het gerechtvaardigd is dat de overheid hen helpt om op de woonmarkt een woning te vinden? Neen. Als we vandaag de inkomensgrenzen optrekken, bereiken wij niet de mensen die rijk zijn maar wel mensen met een laag inkomen, al dan niet uit arbeid. Wij bereiken mensen van wie we vinden dat ook zij recht hebben op een beetje steun van de overheid, van wie wij vinden dat ook zij het recht hebben om op de woonmarkt te worden geholpen en in een sociale woning terecht te kunnen komen.

Volgens mij is uw verwijt op dat vlak onrechtvaardig.

De voorzitter: De heer Hendrickx heeft het woord.

De heer Marc Hendrickx: Voorzitter, ik kan mevrouw Hostekint bijtreden. Mevrouw De Waele gooit alles op een hoopje en gaat kort door de bocht. Het was nota bene een vraag van LDD om die inkomensgrenzen te verhogen. Wij zijn op die vraag ingegaan. *(Opmerkingen van mevrouw Patricia De Waele)*

Er zijn 140.000 sociale huurwoningen. Er zijn 70.000 wachtenden. Gelukkig zijn zij niet allemaal slecht gehuisvest. Mevrouw De Waele vergeet echter dat jaarlijks 100 miljoen euro meer aan renovaties wordt besteed. Ze vergeet ook dat het besluit betreffende de sociale verhuurkantoren is vernieuwd. Dit zal de sector een impuls geven.

Minister, u hebt net gesteld dat er nog een budget is en dat u met de partners zult spreken. Hoe zult u dat budget eventueel aanwenden? Wat mogen we tijdens het laatste jaar van deze meerderheid nog verwachten?

De voorzitter: De heer de Kort heeft het woord.

De heer Dirk de Kort: Voorzitter, de minister weet dat ze in mijn fractie eigenlijk een supporter heeft. De minister zet bijkomende middelen voor sociale huisvesting en voor sociale huurwoningen in. Dat is een goede zaak. Bovendien heeft ze ook voor bijkomende middelen voor renovaties gezorgd. Hierdoor is er minder leegstand en groeit het aanbod van sociale huurwoningen.

Ik heb echter de indruk dat met betrekking tot de doorlooptijd voor de realisatie van sociale huurwoningen op het terrein nog een tandje kan worden bijgestoken. Het gaat dan onder meer om de goedkeuring van de plannen door de Vlaamse Maatschappij voor Sociaal Wonen (VMSW) en om de werken zelf, zeker indien deze met omgevingswerken gepaard gaan of indien hiervoor een beroep op subsidies wordt gedaan.

Minister, plant u eigenlijk een evaluatie van de doorlooptijd voor de realisatie van sociale huurwoningen?

De voorzitter: De heer Penris heeft het woord.

De heer Jan Penris: Voorzitter, ik ben het voor een keer niet eens met mevrouw De Waele. De wachtlijsten worden niet langer omdat de inkomensgrenzen zijn opgetrokken, de

wachtlijsten in de sociale woningsector worden langer omdat er steeds meer mensen instromen die volgens onze rechtsregels recht op een sociale woning hebben en die daar eigenlijk niet thuishoren. Ik vind dat we het probleem daar moeten aanpakken.

Ik verwijt minister Van den Bossche niets. Ik verwijt haar partij in het federale parlement wel iets. De kraan moet worden toegedraaid, zodat de toestroom aan kandidaat-sociale huurders zou opdrogen en onze mensen die recht op hebben eindelijk zouden krijgen waar ze recht op hebben.

Dat heeft niets met inkomsten te maken. Dat heeft te maken met de verdringing van onze mensen door anderen die op deze markt in feite niet thuishoren. Ik had LDD dat aspect graag horen aankaarten. Ik betreur dat mevrouw De Waele dat niet kan of niet durft. De minister zal dat alleszins wel doen. (*Applaus bij het Vlaams Belang*)

De voorzitter: Mevrouw Van Volcem heeft het woord.

Mevrouw Mercedes Van Volcem: Voorzitter, CD&V supportert voor de minister. Ik moet haar ontgoochelen. Ik ben absoluut allesbehalve een supporter van haar woonbeleid. Dat beleid faalt in feite totaal. De minister zet middelen op een inefficiënte wijze in. Ik betreur dit. Volgens ons moet een sociale woning bedoeld zijn voor de mensen die het echt nodig hebben. We lezen echter dagelijks in de kranten hoe het met die 140.000 sociale woningen zit. Er staat overal schimmel. Er loopt water langs de lampen. De daken vallen in. Het patrimonium is totaal niet onderhouden en 50 procent van alle woningen moet grondig worden gerenoveerd. Dat zijn de woningen voor de allerswaksten. De wachtlijsten zijn nog nooit zo lang geweest.

Minister, de enige reden waarom u de inkomensgrenzen hebt opgetrokken, is dat de sociale huisvestingsmaatschappijen (SHM's) op die manier meer middelen zouden krijgen.

Minister Freya Van den Bossche: Mevrouw Van Volcem, ik heb er nooit een probleem mee met u van mening te verschillen. Ik heb er wel een probleem mee dat u zo graag intentieprocessen voert. U laat uitschijnen dat het mijn grote droom zou zijn zo veel mogelijk geld naar de huisvestingsmaatschappijen te sturen. Daar gaat het hier niet om.

Voor mij gaat het erom zo veel mogelijk mensen te helpen. Daar gaat het voor u ook om, maar we hebben hier andere gedachten over. Voor mij gaat het om mensen die het momenteel niet gemakkelijk hebben een degelijke en betaalbare woning te vinden. Wat mij betreft, heeft de overheid op dat vlak een bredere taak dan mevrouw Van Volcem vindt.

Ik vind dat we mensen, ook mensen met een laagbetaalde job, een kans op een sociale woning moeten bieden. Als ze te lang op die woning moeten wachten, moeten we hen met een huurpremie helpen. Dat geldt dan voor de groep met het allerlaagste inkomen. We weten dat die mensen anders op de private huurmarkt in de miserie terechtkomen. Ook zij moeten een degelijke woning kunnen kopen.

Dat is mijn visie. U mag altijd verschillen van visie met mij. U bent liberaal, ik ben socialist. Het zal wel dat dat af en toe een keer botst, maar ik wil u toch nog een keer vragen om geen intentieprocessen te maken. Mijn enige intentie is zo veel mogelijk mensen een betaalbare en goede woning te verschaffen.

U haalt terecht aan dat er nog veel woningen zijn waar van alles aan moet worden gerenoveerd. Dat is ook de reden waarom tijdens deze legislatuur er een inventaris is gemaakt van de noden. Die bestond niet zoals u weet. Er is een prioriteitenlijst opgesteld waarbij de grootste noden eerst aan de beurt komen, waardoor we met de versnelling, de verdubbeling van de middelen, 100 miljoen euro per jaar extra in een tijd waar veel bespaard moet worden, toch vrij veel kunnen doen. Alles is niet gedaan op een dag, ik weet dat. Het is een meerjarenplan. Daarom wordt gedurende vijf jaar lang in die extra middelen voorzien.

Mevrouw De Waele, u zegt dat die 3500 er veel te weinig zijn, naast die 10.000 die al recht hadden op een dergelijke huursubsidie in een ander stelsel. Ik vind dat ook. Ik vind dat dat er

meer zouden kunnen zijn. We zijn voorzichtig gestart met dat hele stelsel. We hebben in een budget voorzien. Het was ook niet exact voorspelbaar hoeveel rechthebbenden er precies zouden zijn. Men kan dat simuleren, maar vanzelfsprekend moeten wij ergens een budgettaire inschatting maken. Bij de Vlaamse overheid is die meestal aan de voorzichtige kant. Dat betekent dat we nog een marge hebben om die groep te verruimen. Dat betekent dat men kan denken aan een verruiming naar inkomen, maar het is misschien meer opportuun te gaan naar een verruiming in het kader van de wachttijd. Misschien moet men wat minder lang wachten alvorens dat recht te openen. Dat zijn maar een aantal pistes. Ik wil graag binnen dit en een aantal weken knopen doorhakken.

U vraagt of die evaluatie er is. Ja. We hebben intussen de cijfers. Zowel budgettair als wat betreft maatschappelijke impact weten we dat er nog wat meer kan. Ik beloof u dat er ook meer zal gebeuren.

U vraagt me dan: is het dat dan? Neen, ik zal altijd strijden voor meer. Ik geloof zeer sterk dat de overheid nog een veel grotere rol op de private huurmarkt te vervullen heeft en dat de belangen van huurder en verhuurder perfect verzoenbaar zijn als het gaat om degelijk en betaalbaar wonen. De verhuurder wil gewoon dat hij elke maand zijn geld krijgt en de huurder wil een degelijke en betaalbare woning. Als de overheid een stuk kan tegemoetkomen met een huurpremie, vind ik dat een goed systeem. Alleen moeten we ervoor zorgen dat er een zekere selectiviteit is in de toekenning van die premie want als je dat niet selectief doet, zal dat heel veel kosten aan de overheid en zal dat op macroniveau de prijzen opdrijven. We zoeken naar een systeem. De stappen die ik kan zetten, zal ik alvast zetten.

U hebt af en toe kritiek, en elk heeft zijn gedacht, maar op dat vlak zullen we elkaar allicht kunnen vinden, naast het feit dat, zoals de heer de Kort zegt, wij in de eerste plaats gaan voor een zo ruim mogelijk aanbod aan sociale en bescheiden woningen, iets waar uw fractie ook hard aan heeft gewerkt.

Wat de doorlooptijden betreft, mijnheer de Kort, is het nieuwe procedurebesluit zo goed als klaar. Over een aantal weken zal een heel nieuwe manier van werken van kracht zijn. Een dergelijk bouwproces moet natuurlijk verschillende stappen doorlopen, maar de stappen die aan Vlaamse kant worden gezet, zullen daardoor gevoelig verkort worden. Wellicht kunnen we dan ook eens kijken wat er eventueel op het niveau van steden en gemeenten of bij andere overheden kan gebeuren, maar u zult op korte termijn het resultaat zien van het nieuwe procedurebesluit.

Mevrouw Patricia De Waele: Minister, ik dank u voor het antwoord. Ik wil eerst een repliek geven op de heer Hendrickx. Het is een kwakkel van formaat dat LDD voorstander is van het optrekken van inkomensvoorwaarden in de sociale huisvestingssector. U moet dat maar eens goed nakijken in de verslagen en u zult wel zien dat dat absoluut geen standpunt van ons is.

Minister, ik heb gehoord dat u bereid bent om de criteria voor de huurpremie te evalueren en te herbekijken. Naar ik begrepen heb, zult u daar binnenkort heel hard aan werken. Dat vinden wij goed. Ik sta hier niet te pleiten om mensen die net iets meer verdienen, niet aan een woning te helpen. Ik sta hier wel te pleiten om de beperkte budgetten die we hebben, te gebruiken om maximaal de mensen met een acute woonnood te helpen. Dat is altijd mijn prioriteit geweest in de sociale huisvesting. U weet dat. U hebt mijn betogen daarover al meerdere keren gehoord.

Ik pleit ervoor dat de mensen met de grootste woonnood eerst worden geholpen. En aan u vraag ik, minister, dat u wat kritischer zou zijn in uw beleid en dat u wat meer logica aan de dag zou leggen.

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

■

ACTUELE VRAAG van de heer Wilfried Vandaele tot mevrouw Joke Schauvliege, Vlaams minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur, over de aanpak van de luchtvervuiling door fijn stof, naar aanleiding van nieuw wetenschappelijk onderzoek

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

De heer Wilfried Vandaele: Minister, ik wil het hebben over het effect van de luchtvervuiling op de gezondheid. Fijn stof is daarbij de grootste boosdoener. Hoe fijner, hoe slechter. Volgens de Wereldgezondheidsorganisatie is PM_{2,5} – fijn stof met een diameter kleiner dan 2,5 micrometer – veruit de belangrijkste verontreinigende stof. Blootstelling hieraan zorgt voor sterfte bij hoge piekmomenten, bijvoorbeeld bij smog, maar ook op langere termijn zijn er effecten. Elke Vlaming zou volgens onderzoek een klein jaar minder leven door het hoge risico op kankers en op long- en hartaandoeningen. Dat bleek ook al uit onderzoek in het kader van het Milieurapport Vlaanderen (MIRA). Er is nu ook een negatief effect geconstateerd op ongeboren foetussen. Dat grootschalige onderzoek wordt gepubliceerd in The Lancet en is al bevestigd door de Universiteit van Limburg.

Minister, de resultaten zijn ronduit verontrustend. Het Europees Milieuagentschap luidt vandaag in de pers opnieuw de alarmklok. Zowat alle stedelingen zouden worden blootgesteld aan te hoge concentraties fijn stof. De trend voor PM_{2,5} in Vlaanderen voor de periode 2004 tot 2011 was dalend. Het zag er dus goed uit maar sindsdien is er wel een stagnatie. We halen weliswaar de Europese grenswaarden maar die grenswaarde is 2,5 keer soepeler dan de richtwaarde van de Wereldgezondheidsorganisatie. Feit is dat vandaag alle Vlamingen zijn blootgesteld aan te hoge niveaus fijn stof.

De acties die de regering vooropstelt wat fijn stof betreft, onder meer in het luchtkwaliteitsplan, zitten blijkbaar op schema. Door die nieuwe wetenschappelijke bevindingen lijken extra maatregelen volgens mij niet te vermijden. Minister, hebt u extra maatregelen op het oog?

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Mijnheer Vandaele, u hebt naar een aantal studies verwezen zoals ook naar het rapport van het Europees Milieuagentschap. U zult in dat rapport gelezen hebben dat de problematiek van fijn stof een mondiaal en grensoverschrijdend probleem is. De lucht stopt niet aan de grens.

De afgelopen tien jaren is de uitstoot van fijn stof in Vlaanderen drastisch verminderd. We voldoen aan de Europese norm, aan het opgelegde jaargemiddelde. Ik heb het dan over PM_{2,5} en PM₁₀. Wij voldoen echter nog niet aan de dagnorm. Voor 1 procent van de Vlamingen overschrijden wij nog altijd de dagnorm die geldt in Europa. Wij moeten dan ook verdere maatregelen nemen.

Die maatregelen zijn opgenomen in het luchtkwaliteitsplan. Daar staan heel concrete maatregelen in zoals de maatregel die we hebben genomen inzake de belasting op de inverkeerstelling (BIV). We zien daar ook al de effecten van. Het wagenpark wordt schoner en properder.

We hebben ook een extra besluit genomen inzake diffuus stof. Het gaat dan over overslagactiviteiten die ook heel wat stof veroorzaken. Tot slot is er een verstrenging van het Vlaams reglement betreffende de milieuvergunning (VLAREM).

Ook u en ik kunnen ons steentje bijdragen. Wij nemen met z'n alleen nog veel te vaak de wagen voor korte afstanden. Dat probleem wordt ook aangepakt door minister Crevits. Zij heeft daartoe extra maatregelen aangekondigd.

In Vlaanderen wordt ook nog altijd in open lucht en in het haardvuur gestookt. En ook dat heeft veel effecten. Wij hebben dan de 'Stook Slim'-campagne gelanceerd om alle Vlamingen erop te wijzen dat zij hun steentje kunnen bijdragen tot een verbeterde luchtkwaliteit.

We hebben dus ons luchtkwaliteitsplan. En intussen hebben een aantal concrete maatregelen ook effect. We blijven dit evalueren. Wanneer blijkt dat er bijkomende maatregelen nodig zijn, dan zullen wij die ook nemen.

Vaak gaat het over heel concrete maatregelen, die natuurlijk ook rechtstreeks ingrijpen op het leven van de Vlaming, zoals ik daarnet al zei. Het gaat over de mobiliteit over een korte afstand, over mobiliteit in het algemeen en ook een aantal andere handelwijzen die wij allemaal hanteren.

De heer Wilfried Vandaele: Minister, u hebt natuurlijk gelijk als u zegt dat een deel van de verontreiniging ook van over de grens komt, maar u weet dat wij nog altijd meer fijn stof exporteren dan importeren.

Terug naar Europa. Voor PM_{2,5} halen we inderdaad wel die EU-normen, maar vanuit gezondheidsoogpunt zijn die eigenlijk niet voldoende. Begin dit jaar meldde de Wereldgezondheidsorganisatie op een studiedag – die zelfs hier in Brussel plaatsvond, denk ik – dat de huidige gehanteerde richtwaarde van 10 microgram per kubieke meter eigenlijk nog te hoog is. Het Europese luchtbeleid wordt momenteel herbekeken. We lezen vandaag trouwens dat Europa onder druk van Duitsland de CO₂-normen blijkbaar niet strenger zal maken. De verwachting is ook dat men op Europees niveau de normen voor fijn stof al evenmin strenger zal maken, in tegenstelling tot de Verenigde Staten. Daar gaat men in 2020 blijkbaar wel naar een norm van 12 microgram per kubieke meter.

Minister, welk standpunt neemt u in in die discussie over het al dan niet strenger maken van de normen?

De voorzitter: De heer Sanctorum heeft het woord.

De heer Hermes Sanctorum: Minister, we kennen die mantra ondertussen: we zijn goed bezig in Vlaanderen, de uitstoot van fijn stof of de blootstelling eraan neemt af, er is een luchtkwaliteitsplan. De waarheid is – en de heer Vandaele heeft er daarnet naar verwezen – dat in 2011 de uitstoot en de blootstelling opnieuw zijn gestegen. We weten ook dat vandaag die normen en uw luchtkwaliteitsplan niet voldoen. De waarheid is dat, zelfs als de doelstellingen van Vlaanderen in Actie (ViA) worden gehaald, er nog altijd Vlamingen vroegtijdig zullen sterven door de blootstelling aan fijn stof. Dat is de realiteit. De vraag die de heer Vandaele, ikzelf en naar ik veronderstel heel wat collega's in dit parlement willen stellen is: wat zult u daarmee doen? De wetenschappelijke informatie waaruit blijkt dat we vandaag in Vlaanderen onvoldoende beleid voeren, wordt gigantisch. De wetenschappers zeggen dat zelf. Wat zult u daarmee doen? Blijft u gewoon bij het oude of neemt u extra maatregelen?

De voorzitter: De heer Sauwens heeft het woord.

De heer Johan Sauwens: Voorzitter, minister, geachte leden, men kan niet ontkennen dat Vlaanderen heel veel doet op het terrein waarop het kan functioneren, zoals de industrie enzovoort. Er zijn zeer strikte maatregelen en we boeken winst, maar ondertussen wegen de externe effecten van de luchtverontreiniging, en van fijn stof in het bijzonder, toch wel zeer zwaar. We weten allemaal dat een van de redenen is dat ons dichtbevolkte land het land is met de meeste dieselrijders. In het verleden heeft de federale overheid immers blijkbaar de dieselwagen gepromoot. De vraag is in welke mate we de kwaal niet aan de bron kunnen aanpakken, door ervoor te zorgen dat rijden met benzine en andere, meer milieuvriendelijke brandstoffen wordt gepromoot. Ik zeg niet dat mensen die met dieselwagens rijden, nu fiscaal moeten worden bestraft. Ze hebben dat vanwege de kostprijs gedaan. Dat is heel begrijpelijk. Het is echter duidelijk dat we op dat punt een zekere koerswending moeten voorbereiden.

Minister, is dit ooit ter sprake gekomen binnen het interministerieel overleg tussen de minister van Leefmilieu? Ik meen immers dat op dat punt de grootste winsten te boeken zijn. Dat blijkt uit alle studies.

De voorzitter: Mevrouw Van den Eynde heeft het woord.

Mevrouw Marleen Van den Eynde: Voorzitter, minister, geachte leden, studies tonen nogmaals aan dat het huidige luchtkwaliteitsplan onvoldoende is. Extra maatregelen dringen zich dus op. Het luchtkwaliteitsplan moet af en toe wat worden bijgeschaafd. Dat dit mogelijk is, en dat er mogelijkheden zijn om extra maatregelen te nemen die doeltreffend zijn, blijkt uit het duurzaamheidsrapport van de Antwerpse haven. De hoeveelheid fijn stof is daar met 25 procent teruggedrongen door het gebruik van compressed natural gas (CNG) voor vrachtwagens en liquid natural gas (LNG) voor schepen. Ik kan dus meteen ingaan op de vraag van de heer Sauwens. Minister, ik wil niet dat we steeds opnieuw de burger negatief benaderen door maatregelen met betrekking tot de belasting op de inverkeerstelling (BIV). Ik wil dat we positieve initiatieven nemen om CNG en LNG te promoten. Die veroorzaken absoluut geen CO₂ en zijn ook veel schoner dan alle andere brandstoffen. Die vraag komt niet alleen van mij: heel veel collega's in dit halfroond hebben daarvoor gepleit, maar blijkbaar blijft deze regering daar doof voor. Ze zet alleen maar in op elektrische wagens.

De voorzitter: Mevrouw De Vroe heeft het woord.

Mevrouw Gwenny De Vroe: Ik kan me volledig vinden in de kritiek van de collega's dat er extra maatregelen moeten worden genomen. Voor de zoveelste keer op rij tikt Europa ons op te vingers. Het klopt, minister, dat de waarden verbeterd zijn tegenover vroeger, maar er moet nog een tandje bij worden gestoken. Dat wil ik benadrukken.

Ik verwijs naar het verslag van de commissie van 25 maart 2011. Toen spraken we ook over de Europese Commissie en overschrijdingen. Minister, u kondigde toen bijkomende meetpunten voor fijn stof aan. Waar bevinden die meetpunten zich? Zijn ze mooi verspreid over Vlaanderen?

De voorzitter: De heer Martens heeft het woord.

De heer Bart Martens: We hebben dit onderwerp al uitvoerig besproken in de commissie. Er duiken altijd nieuwe mogelijkheden op: het bevorderen van elektrische wagens en wagens op aardgas. Die brengen heel wat minder fijn stof met zich mee, elektrische wagens helemaal niets, wagens op aardgas heel weinig. We hebben een eerste goede stap gezet met de BIV. We hebben via een amendement de dieselwagens ontmoedigd en de benzinewagens en schonere wagens aangemoedigd. We moeten op dat elan verder gaan. Er moeten ook tankstations komen die aardgas aanbieden en dergelijke.

Minister, we moeten ons beleidsplan 'intensieve veehouderij' herzien want ammoniak is een belangrijke precursor voor fijn stof en een grote bron van de fijnstofvervuiling.

Minister Joke Schauvliege: Collega's, het is opmerkelijk dat sommigen laten uitschijnen dat er weinig gebeurt en dat het beleid faalt, en intussen positieve voorbeelden geven. Mevrouw Van den Eynde, u haalt zelf voorbeelden aan van het luchtkwaliteitsplan. We zetten in op de havens, op de haven van Antwerpen. Daar hebben we een daling van 25 procent. U spreekt zichzelf helemaal tegen!

Mijnheer Sanctorum, ik hoor het u graag zeggen: "Het is een ramp, het gaat achteruit." Ik heb de grafieken bij me, ik kan dat ten stelligste weerleggen. Ik heb trouwens een heel interessante grafiek voor 1999-2004, toen Groen mee verantwoordelijk was. Toen kregen we een flinke stijging van de uitstoot van fijn stof. Sindsdien gaat die uitstoot drastisch naar beneden. *(Opmerkingen van de heer Hermes Sanctorum)*

Ik zou graag willen dat u met correcte cijfers komt als u met het vingertje wijst.

Mijnheer Vandaele, u verwijst naar het Europees Milieuagentschap. U zegt dat we bijkomende maatregelen moeten nemen. We herevalueren het luchtkwaliteitsplan voortdurend. We kijken waar we kunnen bijsturen. We zullen bijkomende maatregelen nemen, vooral op het vlak van mobiliteit. We zullen ook maatregelen nemen die de lokale besturen meer inzicht geven in de lokale problematiek en aanpak.

Mijnheer Sauwens, u hebt aangetoond dat we overleg moeten plegen als we maatregelen nemen. We leven niet op een eiland. De fijnstofproblematiek stopt niet aan de grenzen. Het is logisch dat we op het overleg met alle ministers van Leefmilieu in België bekijken of we op het vlak van fiscaliteit ook iets kunnen doen. Waar we zelf de verantwoordelijkheid dragen, hebben we dat gedaan. In de BIV zit een heel belangrijke parameter die betrekking heeft op fijn stof. We zien inderdaad een daling van het dieselverbruik. De maatregelen hebben effect.

Mevrouw De Vroe, er zijn bijkomende meetpunten geïnstalleerd. We hebben vooral ingezet op mobiele meetpunten zodat we op verschillende plaatsen in Vlaanderen de situatie in kaart kunnen brengen. We kunnen aan steden, gemeenten en knelpuntgebieden berichten waar de problemen zitten, waar de bronnen zitten en hoe ze die kunnen aanpakken.

Ik heb nooit ontkend dat er problemen zijn, dat er bijkomende maatregelen nodig zijn. Ik heb gewoon gezegd dat er een positieve trend is. Als we maatregelen nemen, zien we effect. We zullen verder maatregelen nemen.

Maar we moeten elkaar niets wijsmaken en het doen uitschijnen alsof we de volledige problematiek in een-twee-drie kunnen aanpakken.

Uit verschillende studies en uit het rapport van het Europees Milieuagentschap is gebleken dat deze problematiek overal in Europa en in de wereld speelt. Het probleem is niet zomaar van vandaag op morgen op te lossen. Het zijn vaak maatregelen op lange termijn. We moeten inzetten op de vergroening van het wagenpark en dergelijke meer.

2013 is het Europese jaar van de luchtkwaliteit. Er waren plannen om de NEC-richtlijn (National Emission Ceilings) aan te passen. Wij werken daar constructief aan mee, om te kijken wat haalbaar, aanvaardbaar en betaalbaar is. Wij hopen dat er in Europa normen gehanteerd worden die voor iedereen gelijk zijn, zodat er een gelijk speelveld is en iedereen op dezelfde manier het fijn stof kan aanpakken.

De heer Wilfried Vandaele: Er zijn inderdaad verschillende bronnen van fijn stof. Collega Sauwens zei terecht dat er vooral in de uitstoot door het verkeer nog grote winst te boeken is. We hebben vanuit dit parlement al een mooie stap kunnen zetten met betrekking tot de BIV. Het terugdringen van dieselwagens, een verdere vergroening van de verkeersbelasting, kilometerheffing: voor dat soort instrumenten mogen we hier in elk geval nog een tandje bij steken. *(Applaus van de heer Bart Martens en mevrouw Mieke Vogels)*

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

■

ACTUELE VRAAG van de heer Jos De Meyer tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over de zware financiële last van de DBFM-projecten voor de schoolbesturen

De voorzitter: De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer: Collega's, laat mij beginnen met het goede nieuws: de minister heeft gisteren in Sint-Niklaas de eerste steen gemetseld voor het eerste DBFM-project (Design, Build, Finance, Maintain) van het Gemeenschapsonderwijs.

Ik had u aangeboden om te helpen, minister. Ik heb dat niet moeten doen. Jammer genoeg hebt u de eerste steen dan ook niet volledig juist gemetseld. *(Gelach. Opmerkingen)*

Voor het gemeentelijke onderwijs is de eerste steen een aantal maanden geleden al gelegd. De eerste steen voor het proefproject voor het vrij onderwijs is jammer genoeg niet gelegd, omdat het project te duur werd.

Wat is de stand van zaken? 55 projecten zitten in de aanbestedingsfase, 89 projecten in vergunningsfase, 21 projecten in ontwerpfase. Dat zijn in totaal 165 projecten, plus de 2 die

bezig zijn. Maar er hebben er ook 35 afgehaakt, omdat de hele procedure te zwaar en te duur werd.

Deskundigen die de procedures van heel nabij volgen, leren mij het volgende. Het beoogde schaalvoordeel is er vandaag niet, zegt men. Van de lage interesten is uitermate weinig te merken. De bouwkosten zijn enorm gestegen. En er is enige vrees met betrekking tot de interpretatie van de zogenaamde prestatiebestekken.

Mijn zorg is dubbel, minister. Ik zal het vandaag niet hebben over de ESR-neutraliteit, een aspect dat gevolgen zou kunnen hebben voor de Vlaamse begroting. Ik hoop dat de regering ons op dat vlak nog voor het einde van deze legislatuur gerust zal kunnen stellen. Wat ik vandaag wel naar voren wil brengen, is de kostprijs voor de scholen zelf. Ik verneem dat voor het basisonderwijs de bruto beschikbaarheidsvergoeding niet de 15 tot 25 procent is die men had vooropgesteld, maar dat het tussen de 49 en 65 procent van de werkingsmiddelen zal liggen. Op welke wijze volgt u dat op? Hoe kan hier nog iets aan verholpen worden?

De voorzitter: Minister Smet heeft het woord.

Minister Pascal Smet: Je mag de heer De Meyer niet uitnodigen op een eerstesteenlegging, want dan krijg je de dag nadien meteen een vraag daarover. We hebben die stenen trouwens met opzet anders gelegd, mijnheer De Meyer, omdat ze anders zouden opgaan in het geheel. Nu ziet men ten minste dat wij die eerste stenen hebben gelegd. *(Opmerkingen)*

Maar alle gekheid op een stokje. De DBFM-operatie is uitgewerkt. We hebben in moeilijke financiële tijden een doorstart gemaakt. Dat was allemaal niet evident. Er doen 165 scholen mee, maar dat komt overeen met 200 gebouwen. Dat moet u er wel bij vertellen.

U doet alsof er scholen hebben afgehaakt, maar dat is niet echt zo. We hebben een tweede oproep gedaan, waarvoor heel wat interesse is. Op dit moment staan er nog altijd 95 projecten op de wachtlijst. Dat betekent dat scholen nog altijd bereid zouden zijn om met een DBFM-operatie te starten. Ik deel uw analyse wel dat we de hele operatie goed moeten evalueren, ook inzake kostprijs, duur enzovoort. Daar hebben we het al herhaaldelijk over gehad.

De kostprijs is tot stand gekomen na een marktbevraging. Als we alles bij elkaar nemen, is het min of meer hetzelfde als een reguliere schoolbouw, met dien verstande dat in de beschikbaarheidsvergoeding ook het onderhoud zit. Dat mag je niet vergeten, want dat is meegerekend in die prijs, terwijl een andere school dat zelf moet betalen. Je mag ook niet vergeten dat de subsidiëring voor de scholen die meedoen met DBFM gevoelig is gestegen. Dat wordt voor een deel gecompenseerd.

Het is belangrijk dat we dit goed evalueren. Dat hebben we ook al gedaan. De kans dat er nog een grootschalige pps-operatie van die omvang zal komen, is niet zo groot. U weet dat we op andere pistes zitten. Dat hebben we al verschillende keren in de commissie besproken.

De heer Jos De Meyer: Minister, ik deel uw analyse voor een deel. Het is menselijk dat je gevoelig bent voor successen die er vandaag zijn, maar ik wil aanbevelen om minstens even empathisch te zijn voor scholen die wel nog met grote financiële zorgen zitten, ook inzake DBFM.

Hier wordt geregeld met de OESO geschermd. De leerlingen halen goede resultaten, maar de scholenbouw haalt geen goede resultaten. We zitten in de onderste helft van het OESOGemiddelde. Bovendien laten we enkel Zuid-Afrika en Mexico achter ons.

De voorzitter: De heer Bouckaert heeft het woord.

De heer Boudewijn Bouckaert: Minister, ik denk dat we in de bouwkunde een nieuw begrip moeten inlassen. Men spreekt van een sluitsteen, nu komt er ook een 'Smetsteen'. Dat is een verkeerd gelegde steen.

Herhaaldelijk is in de commissie het probleem van DBFM aangekaart, meestal door de heer De Meyer. Er is gezegd dat de DBFM-formule op zich niet slecht is. Het houdt een andere spreiding van risico's in, maar het is te grootschalig. U moet daarover duidelijkheid scheppen. Tijdens een bezoek aan Brasschaat hebben we gezien dat een kleinschalige DBFM goed kan functioneren en dat dat misschien het best gebeurt op gemeentelijk vlak.

Minister, in uw plannen om het gemeentelijke net af te schaffen en tot één officieel net te komen, zal het gemeentelijk platform verdwijnen. Dat is een beetje tegenstrijdig.

De voorzitter: De heer Wienen heeft het woord.

De heer Wim Wienen: Minister, wat velen vergeten, is dat dit systeem al in de vorige legislatuur werd ingevoerd. Ondanks de enorm grote nood aan capaciteit, hebt u sindsdien één steen gelegd. Als ik de heer Bouckaert mag geloven, nog slecht ook.

De DBFM-procedure is duur en log. We spreken van een terbeschikkingstellingsvergoeding van 49 procent van de werkmiddelen. Dan wordt het moeilijk voor de scholen om daarin te participeren. Ondanks de grote capaciteitsnood hebben de vorige en de huidige Vlaamse Regering gefaald. Van een inhaaloperatie is er eigenlijk geen sprake.

De voorzitter: Mevrouw Meuleman heeft het woord.

Mevrouw Elisabeth Meuleman: Minister, ik zou graag verwijzen naar het bezoek van onze commissie aan Brasschaat, maar ook aan andere scholen. Daar zagen we dat de kleinschalige pps-projecten die op gemeentelijk niveau worden georganiseerd, wel veel haalbaarder en betaalbaarder zijn. De overheid moet wel nog zaken stimuleren en mogelijk maken. Zijn er incentives? Bent u van plan op die piste voort te werken? Ziet u daar brood in?

Het grote probleem zit in de maintenance. Design, build, finance and maintain, weet je wel. Dat zijn de onderhoudscontracten van de scholen. Ziet u mogelijkheden om de zaken haalbaarder te maken door daar oplossingen voor te zoeken?

Minister Pascal Smet: Mijnheer Wienen, u onderschat nogal snel de werkelijkheid.

Ze komen uit verschillende Europese landen naar Vlaanderen kijken omdat wij erin slagen om met 1,5 miljard euro tweehonderd nieuwe scholen te bouwen! En dat in tijden van economische en financiële crisis. We doen dat. U zou de kaart eens moeten bekijken van de scholen van de toekomst en het project van DBFM: ze zijn verspreid over heel Vlaanderen en Brussel. Dus nu doen alsof we daar niets aan doen, dat is eigenlijk een beetje onnozel – als ik dat zo mag zeggen.

Daarnaast hebben we ook – en dat zult u in de begroting 2014 zien – het bedrag voor de reguliere scholenbouw, dat 150 miljoen euro was, niet alleen behouden, er is 30 miljoen euro bij gekomen. Het is dus opgetrokken tot 180 miljoen euro. U mag toch ook niet vergeten dat we voor de hele capaciteitsproblematiek 187 miljoen euro extra geld, geld waarin nog niet voorzien was, hebben uitgetrokken om overal in Vlaanderen, vooral in de steden, maar niet alleen daar, in extra plaatsen te kunnen voorzien. Dat er geen inhaaloperaties zijn, dat klopt niet.

Er moet natuurlijk nog veel werk gebeuren, dat weet iedereen ondertussen. Het is de erfenis die ik heb gekregen van al mijn voorgangers uit het verleden, omdat, zoals een van die voorgangers gezegd heeft, stenen niet betogen. Ik herhaal wat ik onlangs ook in de commissie heb gezegd. Het feit dat we zo veel scholen zullen moeten bouwen in de toekomst, is een enorme kans voor de hervorming van het secundair onderwijs. Zo worden bijvoorbeeld domeinscholen mogelijk doordat er toch zo veel nieuwe scholen gebouwd zullen moeten worden. Het is een ongelofelijke kans om informaticagewijs nieuwe scholen te bouwen via een nieuw concept, we hebben een ongelofelijke mogelijkheid.

De kleinschalige pps-projecten hebben in het verleden kunnen bestaan en kunnen dat nu nog. Ik heb verschillende keren in de commissie gezegd dat ik daar voorstander van ben. Het is de

reden waarom we nu met de verzekeringsmaatschappijen en het kenniscentrum over de pps-projecten van Vlaanderen bezig zijn met een nieuw model. Antwerpen, en binnenkort ook Limburg, zal een voorloper zijn. We moeten het daarna verder uitwerken om het ESR-matig neutraal te krijgen, en daarvoor zijn er meerdere mogelijkheden.

Maar nogmaals, de volgende Vlaamse regeringen zullen in heel wat meer middelen moeten voorzien bij de opmaak van het regeerakkoord voor de scholenbouw. En dan moeten we meteen ook het nieuwe concept voor scholenbouw toepassen.

Met andere woorden: er is al veel gebeurd, het is een heel proces dat loopt. Dat is nog niet voldoende, niemand beweert dat het voldoende is. Er is nog heel wat werk aan de winkel. Wij bereiden al dat werk uiteraard voor.

De heer Jos De Meyer: Minister, pps-projecten, kleinschalig, zijn vooral geschikt voor het gemeentelijk onderwijs gezien de aard en de structuur van de schoolbesturen.

Scholenbouw vergt een genuanceerd verhaal. Als parlementslid moeten we hier natuurlijk niet alleen met het wierookvat zwaaien, maar ook de zorgen die op het veld aanwezig zijn, regelmatig aan bod laten komen.

Uw laatste zinnen zijn heel terecht. Als we dit probleem op termijn willen oplossen, de volgende legislaturen, dan zal er geld, veel geld, nodig zijn.

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

■

ACTUELE VRAAG van mevrouw Kathleen Deckx tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over de zwemlessen op school en de maximumfactuur

ACTUELE VRAAG van mevrouw Ann Brusseel tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over wachtlijsten voor zwemlessen

De voorzitter: Mevrouw Deckx heeft het woord.

Mevrouw Kathleen Deckx: Voorzitter, minister, collega's, gisteren hebben we in de media kunnen lezen dat volgens die media scholen te weinig zwemlessen aanbieden. Er was ook een leerkracht lichamelijke opvoeding die verklaart dat jongeren in het algemeen slechter kunnen zwemmen dan vroeger. Het resultaat van het kleinere aanbod is ook dat er grote wachtlijsten ontstaan bij zweminstellingen om lessen watergewinning en zwemlessen te kunnen volgen.

Er waren al meteen directies die wezen in de richting van de maximumfactuur. Ze verklaren dat ze sinds het invoeren van de maximumfactuur minder gaan zwemmen omdat onder meer de kosten van het busvervoer te hoog zijn.

Minister, ik meen me te herinneren dat met de invoering van de maximumfactuur de middelen voor scholen ook deftig werden aangepast, ik dacht dat het toen om ongeveer 130 euro per leerling ging.

Ik denk dat je daar ook al heel wat mee kunt doen. Misschien volstond dat niet. Nadien hebben wij de maximumfactuur geïndexeerd. Het lijkt mij belangrijk dat jongeren op school leren zwemmen. Hebt u aanwijzingen dat de eindtermen voor zwemmen in het lager onderwijs niet langer kunnen worden gerealiseerd? Onderzoekt u desgevallend hoe men de kosten kan beperken?

De voorzitter: Mevrouw Brusseel heeft het woord.

Mevrouw Ann Brusseel: Voorzitter, minister, collega's, wij hebben er weer een wachtlijstje bij. Dit keer zijn het de zwemleraars en de zwemclubs die wachtlijsten aanleggen. De

maximumfactuur heeft daarvoor gezorgd: dat kan niet worden betwijfeld. (*Opmerkingen van minister Pascal Smet*)

Dat zeggen uw partijgenoten zelfs! De helft van uw maximumfactuur wordt al opgesoupeerd aan een eenvoudige busrit. Leerkrachten lichamelijke opvoeding zeggen dat de kinderen onvoldoende goed leren zwemmen. En dat is allemaal het gevolg van die factuur. Mijn vraag is dus eenvoudig: welke maatregel zult u nemen opdat elk kind via de school voldoende goed leert zwemmen?

De voorzitter: Minister Smet heeft het woord.

Minister Pascal Smet: Voorzitter, collega's, het is toch ongelooflijk dat mevrouw Brusseel namens Open Vld altijd naar de overheid kijkt wanneer er een probleem is. Ik dacht dat ze vond dat de rol van de overheid beperkt moet blijven. Maar zodra er een probleem wordt gesignaleerd, zegt zij dat de overheid en de minister het moeten oplossen! Blijkbaar is Open Vld niet langer voorstander van een kleiner overheidsbeslag.

Kunnen zwemmen is een onderdeel van de eindtermen. Dat is al een hele tijd zo. Het aantal lestijden dat wordt besteed aan het aanleren van zwemmen, wordt door de scholen vastgelegd. Dat behoort tot hun autonomie. Dat is al sinds 1984 zo. In 2001 is beslist dat elk kind in het lager onderwijs recht heeft op één schooljaar gratis zwemmen. Men gaat er immers van uit dat men kan leren zwemmen in één schooljaar, en dat het de taak van de school is ervoor te zorgen dat zij kunnen zwemmen. Of zij nadien nog gaan zwemmen, is in de eerste plaats de keuze van de ouders. Niemand heeft dat ooit in vraag gesteld.

Ik kan slechts afgaan op wat de inspectie mij zegt. De inspectie, maar ook Informatiepunt Voor Ouders en Leerlingen in het Basisonderwijs van AgODi zeggen mij dat de scholen er vrij goed in slagen om die eindtermen te realiseren. Er kunnen zich inderdaad twee problemen voordoen bij de organisatie van het zwemmen, en die zijn omgevingsgerelateerd. Het eerste doet zich voor wanneer er onvoldoende zwembaden zijn. Maar ik denk dat niemand hier ervoor zal pleiten dat mijn departement plots zwembaden moet gaan bouwen; dat is de verantwoordelijkheid van een andere minister, maar ook van de keuzes die gemeenten maken. Het tweede betreft het vervoer naar en van het zwembad. Voor plattelandsgemeenten kan dat een probleem zijn.

Hierbij moet worden opgemerkt dat het gratis zwemmen – gedurende één schooljaar – zowel slaat op de toegang tot het zwembad als op het busvervoer. De scholen zijn verplicht om in het nodige geld te voorzien. Mevrouw Deckx heeft gelijk: toen de maximumfactuur is ingevoerd, zijn de werkmiddelen van de scholen substantieel gestegen. Toen men in 2000-2001 besliste dat de scholen één jaar gratis zwemmen moeten aanbieden, zijn de werkmiddelen daarvoor substantieel opgetrokken.

Je kunt dus niet zeggen dat het verband houdt met de maximumfactuur. Dat liedje klopt niet. Men zegt het gemakkelijk omdat het mooi klinkt, goed wordt neergeschreven en dan wordt opgepikt door mevrouw Brusseel, maar eigenlijk is het niet zo.

Dus, voorzitter, samengevat: de inspectie zegt dat er geen fundamentele problemen zijn, wat niet wil zeggen dat er zich context- en schoolgebonden geen problemen kunnen voordoen. Verder zijn er voldoende middelen bij gekomen.

Wat kunnen we nu nog doen? Twee dingen. Ten eerste zijn we verder onderzoek aan het doen. Ik kijk, samen met mijn collega verantwoordelijk voor De Lijn, of we niet iets kunnen regelen. Het is niet gemakkelijk. Het wordt verder bekeken. Ten tweede wordt de bijdrage in de kosten van de toegang tot het zwembad als een sociaal voordeel beschouwd, maar we zouden dat kunnen uitbreiden tot het busvervoer. Die twee dingen kunnen vanuit onderwijs worden geregeld. De fundamentele issues overstijgen echter de bevoegdheid van het ministerie van Onderwijs.

Mevrouw Kathleen Deckx: Minister, ik informeer in mijn omgeving ook naar de toepassing van de maximumfactuur. Ik stel inderdaad samen met u vast dat de meeste scholen dat op dit moment voldoende vinden.

U haalt twee belangrijke punten aan: het vervoer en de toegang tot het zwembad. De meeste gemeenten die een zwembad uitbaten, hanteren al zeer lage prijzen voor de toegang van de kinderen van de scholen. Meestal worden er daar al tegemoetkomingen gedaan.

De onderhandelingen met De Lijn lijken mij een zeer goede optie. Misschien moeten we ook eens nadenken – ik kijk dan naar de minister van Sport – of er wel genoeg zwembaden zijn in Vlaanderen en of die regionaal wel voldoende gespreid zijn. Men wijst natuurlijk naar de gemeenten, maar voor hen is dat wel een stevige investering. Naburige gemeenten dragen daar ook niet altijd in bij. Het is voor de gemeenten niet zo evident om die zwembaden te realiseren. Misschien moet Vlaanderen daar ook een keer over durven nadenken.

Mevrouw Ann Brussel: Minister, ik vind het altijd geweldig leuk wanneer u denkt mij lessen in liberalisme te kunnen geven. *(Opmerkingen van minister Pascal Smet)*

Het is hilarisch. Ik zal u een les in socialisme geven. Wat ik hier kom vragen, is dat elk kind kan zwemmen. Die wachtlijsten bij de zwemclubs gaan over middenklassers. Die kinderen zullen kunnen zwemmen. Zij kunnen het betalen. Dat geldt echter niet voor alle kinderen. Daarom ben ik boos wanneer ik uit verschillende getuigenissen hoor dat veel klasjes van de lagere school tot en met het vierde leerjaar – wanneer het cruciaal is om die motoriek aan te leren – hooguit één keer in de maand gaan zwemmen. Wel, zo leer je niet op een veilige manier zwemmen. Je moet goed kunnen zwemmen opdat zwemmen je leven zou kunnen redden. Een eeuw geleden hebben we gezegd dat elk kind moet kunnen leren zwemmen. De arme kinderen konden dat vroeger niet. Dat was een structureel nadeel. Daaraan moeten we verhelpen. Dat moet u ook doen. U maakt een akkoord voor busvervoer en u grijpt in. Dat moet u doen.

De voorzitter: De heer Sauwens heeft het woord.

De heer Johan Sauwens: Voorzitter, deze actuele vraag moet zeker ook worden gesteld aan de minister van Sport. Er is inderdaad een capaciteitsprobleem. Dat probleem zal groter worden. Heel veel gemeentebesturen stellen op dit moment hun meerjarenbudget op. Een van de grootste besparingen die men kan doen, is het afstoten van het zwembad. Die piste wordt vandaag ernstig overwogen op vele gemeente- en stadhuizen.

Er is verder een probleem van investering, het bouwen van voldoende zwembaden, zeker met de demografische evolutie van de volgende jaren. Bovendien moeten de oudere zwembaden worden gerenoveerd. Ten slotte is er het probleem van de exploitatiekost. Meer dan 70 procent van de bezoekers van de zwembaden komen van buiten de betrokken gemeenten. Het is een bovenlokale taak. Onze fractie heeft altijd gezegd dat we de middelen niet mogen versplinteren. We mogen ze niet versnipperen over kleinere voetbalvelden enzovoort. Minister van Sport, zorg er, eventueel samen met de provincies, voor dat dit bovenlokaal wordt opgelost om de eindtermen te kunnen halen en om een van de meest gezonde sporten in onze samenleving voldoende ruimte te kunnen geven.

Vandaag is er een absoluut groeiend probleem van capaciteit. Dat zullen we samen, u als minister van Onderwijs en de minister van Sport, onder controle moeten krijgen.

De voorzitter: De heer Wienen heeft het woord.

De heer Wim Wienen: Over het niet behalen van de eindtermen zwemmen, moet ik zeggen dat ik, als ik vandaag heel wat scholieren bekijk, me iets meer zorgen maak over het niet behalen van eindtermen Nederlands of wiskunde. Dat geheel terzijde.

Het blijft goed gaan tussen de N-VA en sp.a in de Vlaamse Regering. Het probleem dat kinderen niet kunnen gaan zwemmen, is een tekort aan capaciteit, dus we gooien het in de boot van minister Muylers.

Sinds het invoeren van de maximumfactuur, waar mijn fractie trouwens voorstander van was, hebben wij altijd gezegd dat het op termijn een probleem zou zijn dat het vervoer inbegrepen is in de maximumfactuur. Wij hebben er altijd voor gepleit om dat er uit te halen, maar toen waren beide partijen van de dames die nu staan te toeteren op het spreekgestoelte, daar tegen. We hadden ons veel problemen kunnen besparen, indien men naar mijn fractie had willen luisteren.

De voorzitter: De heer Bouckaert heeft het woord.

De heer Boudewijn Bouckaert: Minister, er verdwijnt heel wat tijdens uw legislatuur. Het Latijn is aan het verdwijnen, de schoolslag verdwijnt. Misschien is de regering aan het eind van haar Latijn, dat kan ook zijn. Het zwemmen verdwijnt. Misschien moeten we binnenkort gaan droogzwemmen.

Het is een complex probleem. Ik sluit me ook aan bij de woorden van de heer Sauwens. We kunnen het niet allemaal in uw schoenen schuiven, maar er is wel dat punt van de maximumfactuur. Het gaat om 25 euro, 35 euro, 40 euro of 70 euro per jaar, naargelang de klas. Dat is niet veel. Als een school een eindje van het zwembad zit en de vervoerskosten moeten worden betaald, is het bedrag van de maximumfactuur al voor een groot deel opgesoupeerd. Ik sluit me aan bij het voorstel van de heer Wienen: met een kleine wijziging kunt u dat probleem voor een stuk oplossen, namelijk door die vervoerskosten uit de maximumfactuur te halen.

Onze gemeente ligt op de vroegere grens van het Duitse Heilig Roomse Rijk en het Franse koninkrijk. Mijn dochter woont aan de juiste kant van de Schelde en mag gaan zwemmen. Haar vriendinnetje woont aan de overkant van de Schelde en mag niet gaan zwemmen. Dat is het gevolg van de maximumfactuur, waardoor er een discriminatie is tussen de scholen.

De voorzitter: De heer Van Dijck heeft het woord.

De heer Kris Van Dijck: Minister, deze vraag gaat op dit moment fundamenteel over de vraag of het bereiken van de eindterm haalbaar is zoals wij het hebben vooropgesteld. Wij hebben dat als decreetgever geformuleerd in de eindtermen: leerlingen kunnen ongeremd en spelend bewegen in het water, voelen zich veilig in het water en kunnen zwemmen. Bereiken we dat met dat één jaar zwemmen? Een ander principe dat voor ons heel belangrijk is, is de kosteloosheid van het leerplichtonderwijs. Als we gegeven de huidige omstandigheden op één jaar tijd die eindterm kunnen bereiken, heeft Onderwijs zijn rol vervuld.

Minister Pascal Smet: Ik heb er niet meer veel aan toe te voegen. Alles wat opnieuw is gezegd, is al beantwoord. Het is veel te kort door de bocht om te zeggen dat het door de maximumfactuur komt. Men vergeet dat men er heel wat extra middelen voor heeft gegeven op het moment dat die is ingevoerd. Ook vergeet men dat toen is beslist dat er één jaar gratis schoolzwemmen moet worden aangeboden. Daarvoor heeft men ook middelen gegeven. Het geheugen is soms kort, maar het is wel zo. Dat zijn duidelijke keuzes.

Men vergeet ook dat toen dat werd ingevoerd, men één jaar gratis schoolzwemmen moest aanbieden. Toen heeft men ook daarvoor de middelen ingevoerd. Uw historisch geheugen is soms kort, maar het is wel zo. Die keuzes zijn toen duidelijk gemaakt.

Mijnheer Sauwens, er is inderdaad een probleem met de capaciteit van de zwembaden. Uw opmerking over het bovengemeentelijke aspect daarvan is ook zeer terecht. Dat is de kern van het probleem, want hoe meer zwembaden er zijn, hoe minder groot de afstand wordt om vervoer te organiseren. Kinderen kunnen dan per fiets of te voet naar het zwembad gaan.

Het begint dus allemaal met de aanwezigheid van zwembaden. Lang geleden bouwde Onderwijs af en toe ook eens een zwembad. Ik denk dat niemand er nog voor zal pleiten dat Onderwijs gaat investeren in de bouw van zwembaden. Dat moet op een andere manier gebeuren.

Ik herhaal nog eens dat mijn collega van Mobiliteit bekijkt of we daar met De Lijn niet iets kunnen doen. Maar dat is allemaal niet evident. Er moeten vragen worden gesteld bij de verhouding tussen de inkomsten en de uitgaven van De Lijn.

Wij doen wat we moeten doen. De inspectie zegt wel dat er in het overgrote deel van de scholen geen probleem is. Dat is belangrijk.

Mevrouw Kathleen Deckx: Dank u, minister. Ik ben inderdaad begonnen met de vraag of de eindterm zwemmen wordt behaald. U zegt dat er in de meeste gevallen geen probleem is. Daarmee is mijn vraag ten volle beantwoord. Ik deel uw mening wat betreft de bovenregionale taak als het gaat om het bouwen van zwembaden. Ik vind het ook een goed initiatief dat u gaat onderhandelen met uw collega om het vervoer met De Lijn te stroomlijnen en eventueel goedkoper te maken. Ik deel niet de mening van de collega's die zeggen dat het vervoer uit de maximumfactuur moet worden gehaald. De maximumfactuur is zeer beredeneerd samengesteld. We moeten inderdaad vasthouden aan de kosteloosheid van het lager onderwijs.

Mijnheer Wienen, vooraleer u zegt dat de beide dames toeteren: ik zal het woord nog eens vragen als ik u hoor toeteren van ginder in de zaal tot daar. (*Applaus bij sp.a en Groen*)

Mevrouw Ann Brusseel: Minister, u zegt dat u doet wat u moet doen. Ik ben daar niet van overtuigd. Ik lees dat er duizenden op de wachtlijsten staan om te leren zwemmen en om goed te kunnen zwemmen. De ouders maken er zich terecht zorgen over wanneer ze zien dat hun kind één keer per maand of zelfs minder gaat zwemmen. Dat zijn acht of negen zwemlessen per jaar. Dat is niet voldoende. U zult dus wel degelijk moeten ingrijpen. Misschien kan de Vlaamse Regering zelf een beetje beter leren zwemmen. Het zal nodig zijn want u verzuipt in de wachtlijsten. Niet alleen voor uw busvervoer en uw zwemlessen, maar inderdaad ook voor de zwembaden. (*Applaus bij Open Vld*)

De voorzitter: De actuele vragen zijn afgehandeld.

■

ACTUELE VRAAG van de heer Björn Rzoska tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over maatregelen om de vooropgestelde doelstellingen inzake stageplaatsen voor jongeren alsnog te halen

ACTUELE VRAAG van de heer Chris Janssens tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over het behalen van de streefcijfers inzake de stageplaatsen voor jongeren

De voorzitter: De heer Rzoska heeft het woord.

De heer Björn Rzoska: Minister, collega's, ik was toch enigszins verbijsterd toen ik de laatste dagen de kranten las. Ik was verbijsterd om de heel eenvoudige reden, minister, dat u op de rug van duizenden jonge werklozen een spelletje speelt en kibbelt met uw federale collega. Zij schuift u de zwartepiet door, en u schuift hem dan weer vanuit Vlaanderen door naar het federale niveau. Daar hebben de vele jonge werklozen de dag van vandaag geen boodschap aan.

Minister, het verwondert mij dat u in de kranten verklaart dat de stages van Monica De Coninck niet passen in uw Vlaams beleid. Ik leg u twee citaten voor die u zelf met betrekking tot die stages hebt uitgesproken in de commissie. Ik fris even uw geheugen op. In oktober 2012 zei u over de instapstages letterlijk het volgende: "Na veel overleg is de federale overheid bereid gevonden een aantal aanpassingen door te voeren. Hierdoor kan het instrument nu in ons Vlaams beleid worden ingepast." Op 21 maart 2013 legde u als een onderwijzer aan de commissie uit welke instrumenten u allemaal inzet voor jeugdwerkloosheid, en dan kwamen die instapstages opnieuw ter sprake. Ik citeer: "Zij had dat voor een bredere groep, wij definiëren het strenger, voor de groep van de ongekwalificeerde uitstroom. De instapstages zijn dus het vervlaamste Monica De Coninckvoorstel, als ik het zo mag noemen. We veranderen de doelgroep." Dat zijn uw woorden.

Minister, volgens mij gaat het om modaliteiten waarover u zelf hebt onderhandeld. Ik vraag me af hoe u erin slaagt de zwartepiet nu naar minister De Coninck door te schuiven.

Gisteren heeft minister De Coninck in De Tijd een opening gelaten. Voor haar zijn die modaliteiten geen fetisj. Zult u die uitgestoken hand in de naam van vele duizenden jongeren aanvaarden en uw verantwoordelijkheid nemen of zult u opnieuw niets doen en beweren dat het uw schuld niet is?

De voorzitter: De heer Janssens heeft het woord.

De heer Chris Janssens: Voorzitter, vorige week hebben we in de commissie een uitvoerig debat gevoerd over de jeugdwerkloosheid in een brede context. We hebben het toen ook over de instapstages gehad.

Sindsdien hebben de Vlaamse minister van Werk en de federale minister van Werk, helaas vooral in de media, veel gecommuniceerd. Hoe meer ze hebben gezegd, hoe onduidelijker het voor iedereen is geworden. We hebben in feite een verbaal steekspel tussen twee bedenkelijke protagonisten met als enige inzet hun ego mogen aanschouwen. Ondertussen hebben zij allebei veel werk verricht. Minister Muylers en minister De Coninck hebben gedurende enkele dagen de krantenpagina's gevuld en hebben samen in nieuwsuitzendingen op televisie gefigureerd. Zij hebben de zwartepiet heen en weer geschoven. Wat zij niet hebben gedaan, is ook maar één schoolverlater of werkzoekende aan een job geholpen.

Minister, hebt u voorafgaand aan de lancering van deze maatregel overleg gepleegd met de federale overheid? Hoe zit het met die instapstages? Ik wil dat weten, maar ook onze bedrijven en onze werkzoekenden willen dit weten. Is er overleg geweest over deze maatregel? Volgens minister De Coninck is dit gebeurd. Indien dit volgens u niet is gebeurd, zult u dan alsnog een initiatief nemen om ervoor te zorgen dat voor onze jonge werkzoekenden niet nog meer tijd verloren gaat?

De voorzitter: Minister Muylers heeft het woord.

Minister Philippe Muylers: Voorzitter, deze actuele vragen en vooral de toon die wordt aangeslagen, verbazen me eigenlijk. Ik heb de kranten exact hetzelfde meegedeeld als ik in de commissie heb verklaard. Mevrouw Peeters, de heer Laurys, mevrouw Vermeiren, mevrouw Quintens, mevrouw Turan, de heer Janssens en mevrouw Fournier hebben daar vragen om uitleg over gesteld. Het verbaasde me toen al dat de heer Rzoska er niet bij was.

Ik heb toen geantwoord wat met betrekking tot elk onderdeel de knelpunten zijn, op welke wijze we dit aanpakken en waarom die knelpunten er zijn. Op het ogenblik dat Groen dit weer op de federale agenda heeft geplaatst, heb ik het antwoord dat ik in de commissie heb gegeven, gewoon aan De Standaard doorgegeven. Het nieuws wordt gemaakt door de mensen die het nieuws willen maken. Zij moeten dat maar doen. Het verbaast me dat mijn antwoord iemand heeft verbaasd. Ik zou bijna denken dat de vraagstellers die commissievergadering niet hebben bijgewoond. De heer Janssens heeft toen echter een vraag om uitleg gesteld, en als ik me niet vergis, was ook de heer Rzoska aanwezig. Ik heb toen net hetzelfde gezegd. Volgens mij kunnen alle andere aanwezigen dit bevestigen.

Er zijn drie redenen. Ten eerste heb ik wat opstarttijd nodig gehad. Ten tweede is er een mismatch tussen het aanbod van de bedrijven en de competenties van de moeilijke doelgroep die we bereiken. Ten derde vertoont het geheel ook een discontinu karakter.

Als ik me niet vergis, heeft minister De Coninck deze maatregel tijdens een 1 meiviering van sp.a voor het eerst gelanceerd. Uiteraard is er na de lancering van het basisidee van 10.000 stageplaatsen overleg geweest. Ik wilde er immers voor zorgen dat de maatregel zou passen in het beleid dat we in Vlaanderen ten aanzien van deze jongeren voeren. Daar hoort heel de rimram van de werkinleving, de individuele beroepsopleidingen en andere maatregelen bij.

De maatregel paste niet zomaar in het geheel. In die omstandigheden kan iemand op twee manieren reageren. Hij kan toeteren en blazen dat hij het niet zal doen of hij kan proberen die

maatregel maximaal in het eigen beleid in te passen. Ik heb nooit naar voren geschoven dat het om 4450 zou moeten gaan. Dat is een federale beslissing geweest.

Om redenen die ik in de commissie uitvoerig heb toegelicht, heeft het geheel vertraging opgelopen en hebben we nog niet meer plaatsen. Ik beschik nu over 1100 stageplaatsen en slechts over 500 jongeren die we naar die plaatsen kunnen leiden.

Ik wil ook even op het discontinue karakter ingaan. Er is me gevraagd of ik verder overleg wil plegen. Een aantal van de moeilijkheden liggen in de aard van de federale maatregel. Dit is een van de drie problemen die ik in dit verband heb geciteerd.

Om de discontinuïteit op te lossen, moet de door minister De Coninck naar voren geschoven basisregel worden verlaten. Zij wil de wachtuitkeringen inzetten om jongeren ertoe aan te zetten instapstages in te vullen. Indien we dit sneller doen, komen we in concurrentie met onze werkinleving. Indien we dit pas later doen, duurt het langer dan een jaar en krijgen ze sowieso al een wachtuitkering.

Die discontinuïteit, een van de drie problemen die ik heb geciteerd in de commissie, zal er sowieso zijn en blijven. Daar moet ik niet over overleggen, tenzij die maatregel helemaal herzien wordt, maar het is ook niet goed om maatregelen zo te herzien.

Dan zijn er de andere twee problemen. De opstartproblemen zullen dan wel voorbij zijn. Volgende keer zullen we met de opstart vlugger kunnen beginnen want in januari heb je een nieuwe lading jongeren die in aanmerking komen.

Het andere probleem, met name de mismatch, heb ik ook in de commissie duidelijk naar voren gebracht. Ik heb toen twee voorbeelden gegeven. Een aantal van die jongeren worden voor de klanten gebruikt en hebben onvoldoende kennis van het Nederlands. We zullen in de zes maanden die we hebben voor die jongeren, proberen dat element te verhelpen. Een tweede voorbeeld dat ik heb gegeven zult u zich zeker herinneren, namelijk dat van bpost dat graag bereid is om te zorgen voor een heel pak stageplaatsen, maar dat vraagt dat de jongeren een rijbewijs hebben. Wat dat betreft zijn we in overleg met bpost om daaraan te verhelpen zodat die plaatsen vanaf januari beter ingevuld worden.

De heer Björn Rzoska: Minister, inderdaad, u hebt dat geantwoord in de commissie. Toch vond ik dat er groot verschil was tussen wat u in de commissie hebt gezegd en wat u verklaard hebt in de pers. U moet er zelf maar eens de persartikels in De Tijd op nalezen. U gebruikt zelfs het beeld dat je met plastic messen en vorken geen biefstuk kunt snijden. Dat is uw beeld, niet het mijne. Op het moment dat wij in de commissie terecht vragen hebben en ook een uitleg krijgen over wat er fout loopt, vind ik dat een zeer merkwaardig signaal naar uw federale collega die gisteren de hand uitstak en over een aantal van die modaliteiten die u problematisch hebt genoemd in de commissie, wilt heronderhandelen. U doet dat blijkbaar niet. U zegt: neen, ik ga daar niet over onderhandelen.

U hebt inderdaad terecht een aantal problematieken naar voren geschoven die er de oorzaak van zijn dat die jongeren niet in de stages geraken. Mijn vraag aan u is of u ook uw eigen instrumenten zult bijsturen en of u bijvoorbeeld die stages verplichtzult maken, wat de werkgevers vragen, en in overleg met uw collega bevoegd voor onderwijs zult gaan naar een verplichte stage binnen het onderwijs?

De heer Chris Janssens: Voorzitter, minister, als er een ding duidelijk was in deze door u en minister De Coninck gecreëerde vaudeville, dan is dat wel het feit dat niemand weet hoe deze instapstages nog werken, en dan vooral de bevoegde ministers zelf.

Begrijp me niet verkeerd, ik ben geen voorstander van het zogenaamde samenwerkings-federalisme, maar zolang we in dit onwerkbaar land leven – deze kwestie bevestigt dat nogmaals – en zolang er elementaire bevoegdheden verdeeld blijven tussen het federale en het regionale niveau, is een tewerkstellingsmaatregel op elkaar afstemmen toch wel het minste wat de bevoegde ministers kunnen doen. Dat is de taak van een minister van Werk,

zowel Vlaams als federaal. Een jonge schoolverlater of een jonge werkzoekende heeft er geen boodschap aan om te weten of iets er is dankzij minister Muylers of minister De Coninck is, die wil gewoon zekerheid over zijn toekomst, die wil gewoon een job, die wil gewoon werkervaring opdoen, en dat is jullie verantwoordelijkheid. (*Applaus bij het Vlaams Belang*)

De voorzitter: De heer Van den Heuvel heeft het woord.

De heer Koen Van den Heuvel: Voorzitter, zoals de minister al zei hebben we daar vorige week donderdag al ruim een uur over gediscussieerd in de commissie en komen er nu eigenlijk weinig nieuwe elementen in de discussie aan bod.

De opstart blijft, zoals toen is gezegd, onder de zeer ambitieuze doelstellingen die door het federale niveau zijn geformuleerd. Wij hebben er enkele honderden, maar ook in de andere gewesten, mijnheer Rzoska, loopt dat wat trager. In het Waalse Gewest zijn er geen honderden, het zijn er een aantal. Om maar te zeggen dat het niet klopt dat het Vlaamse niveau deze federale maatregel zou tegenwerken. Ook de andere gewesten kampen met het probleem om de nodige inlooptijd te hebben.

Ook over de mismatch is al voldoende gepraat. U hebt terecht aangehaald, en we hebben dat vorige week ook gezegd, dat het onderwijs daar een kapitale rol in speelt. Ik denk dat de verstandhouding tussen die twee beleidsdomeinen, Onderwijs en Werk, moet worden geoptimaliseerd. Dat is een uitdaging, niet alleen hier in Vlaanderen maar in heel West-Europa. Voor onze fractie is het natuurlijk een vanzelfsprekendheid dat, waar er kan worden verbeterd tussen de twee beleidsniveaus, elke kans moet worden gegrepen ten voordele van alle werkzoekenden.

De voorzitter: Mevrouw Peeters heeft het woord.

Mevrouw Lydia Peeters: Minister, de twee vraagstellers hebben een punt wanneer zij zeggen dat het absoluut not done is dat twee ministers, een federale en een Vlaamse, in de pers ruzie maken over maatregelen om de jeugdwerkloosheid tegen te gaan.

Minister, u hebt vorig jaar in uw beleidsbrief een drietrapsraket gelanceerd om de jeugdwerkloosheid aan te pakken en om jongeren ervaring te laten opdoen zodat zij rijp zouden worden voor de arbeidsmarkt. Zo is er de individuele beroepsopleiding (IBO) en zijn er de werkinlevingstrajecten voor jongeren (WIJ!) en de federale maatregel over de instapstages. Vorige week hebben we het daar in de commissie heel uitgebreid over gehad. Daaruit bleek dat zowel de Vlaamse maatregelen als de federale maatregelen hun doelstelling absoluut niet halen. Voor de IBO was het streefcijfer 15.500. Daar zitten we aan ongeveer 4000. Het streefcijfer voor de WIJ!-trajecten was 1275. We zitten aan 900. Voor de instapstages was het streefcijfer 4450 en zitten we aan 479. Noch de federale noch de Vlaamse maatregelen halen de streefcijfers. Het is dan ook tijd voor een bijsturing.

De voorzitter: Mevrouw Turan heeft het woord.

Mevrouw Güler Turan: Sinds de eerste dag dat ik hier ben, tracht ik samen met heel wat collega's om de jeugdwerkloosheid prioritair op de agenda te plaatsen. Dat is uiteindelijk gelukt en ik ben daar heel dankbaar voor. Nu moeten we er echter voor zorgen dat de uitvoering ook goed en ten voordele van onze jongeren verloopt.

Minister-president, ik wil u er eigenlijk graag nog even bij.

Minister, u hebt in de commissie verwezen naar de moeilijke opstart en naar de moeilijke toeleiding voor wat de werkateliers betreft. Dat is nu passé composé. Ik heb eens even gekeken naar onze doelgroep. Elk jaar worden er bij de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding (VDAB) 8500 laaggeschoolde schoolverlaters genoteerd. 4500 van deze jongeren zijn 6 maanden later nog altijd werkloos. Wat de mismatch betreft en het feit dat we maar 500 jongeren te begeleiden hebben ondanks alle opsommingen die u maakt: ik zie de verklaring eigenlijk niet. Wat moeten we nog meer doen?

Minister-president, minister, wij vragen aan de privésector om te doen wat ze kunnen maar wat doen wij zelf? Hoeveel jongeren zitten vandaag in WIJ!-trajecten of instapstages bij de Vlaamse overheid of bij dochters of aanverwanten?

De voorzitter: De heer Sabbe heeft het woord.

De heer Ivan Sabbe: Ik pik graag in op wat mevrouw Turan net heeft gezegd. In eerste instantie moeten we ons afvragen of het aan federaal minister De Coninck was om dit nog te beslissen aan de vooravond van de overdracht van de meeste bevoegdheden van de federale naar de Vlaamse overheid in 2014. Daarnaast is er het probleem dat maatregelen die zowel de federale als de Vlaamse overheid neemt, niet worden getoetst aan de realiteit en aan de praktijk. Die maatregelen zijn administratief zo complex dat ze voor een bedrijf niet werkbaar zijn. Men moet 7 tot 12 maanden werkloos zijn, men moet ongeschoold zijn enzovoort. Dat zijn allemaal hinderpalen om een consequent aanwervingsbeleid te voeren. Dat is de basis van het probleem naast het feit dat er geen homogene bevoegdheden zijn. Ik heb dan ook liever geen maatregelen dan dergelijke maatregelen waarbij men door het bos de bomen niet meer ziet. Ik pleit voor veralgemeende maatregelen die efficiënt zijn en die praktisch en administratief gemakkelijk omzetbaar zijn.

Minister Philippe Muylers: Mevrouw Peeters, ik ben het helemaal niet met u eens. Ik heb dat ook in de commissie al gezegd. Wat de WIJ!-trajecten betreft, halen we tegen maart 2014 met gemak 1275. En dan zijn we een jaar bezig. Wat de IBO betreft, komt er een nieuw actieplan en een versoepeling van een aantal maatregelen om de instroom te versterken. Ik heb daarnet de problemen van de instapstages nog opgesomd. De streefcijfers van de instapstages zijn in Vlaanderen trouwens nooit gevraagd. Het federale niveau heeft beslist dat er 10.000 instapstages zouden komen voor heel het land. 4450 daarvan waren voor Vlaanderen. Daar is niet over gediscussieerd.

Ik ben het eens met de vraagstellers over één ding: we zijn hier niet bezig een discussie te voeren op kap van de jongeren. Dat is ook mijn bedoeling niet. Die boodschap hebben we ook tegenover de jongeren. Ik wil hier heel duidelijk zeggen dat het gaat om een heel specifieke groep. Soms wordt immers geroepen dat het gaat over alle jongeren, maar het gaat over ongekwalificeerde jongeren, voor de instapstages, die al zes maanden werkloos zijn. Mijnheer Rzoska, ik ben niet van plan daar een verplichting van te maken. Een bedrijf dat die jongere wil, moet dat geëngageerd doen. Die jongeren, net als vele anderen, hebben begeleiding nodig als ze morgen stage komen lopen in een bedrijf. Het zijn ongekwalificeerde jongeren, die heel wat talenten en heel wat competenties hebben, maar die ook al zes maanden werkloos zijn.

Mijnheer Sabbe, het gebeurt niet vaak dat we het eens zijn in een commissie of een plenaire vergadering, maar deze keer ben ik het met u eens: als een bedrijf een jongere aanneemt, dan moet dat een engagement zijn van dat bedrijf, en dat leg je niet op.

Ten overstaan van die jongere – en op dat punt heeft mevrouw Peeters gelijk – hebben we daadwerkelijk een drietrapsraket. Ik heb die drietrapsraket net geïnstalleerd om ervoor te zorgen dat de federaal uitgedachte maatregel kon worden ingepast in het Vlaamse beleid. Ik meen nog altijd dat we daarmee de beste score neerzetten. Ik zie dat ook: wij hebben vijfhonderd plaatsen kunnen scheppen. Mocht de reden de moedwil van de N-VA zijn geweest tegen die Federale Regering, wat natuurlijk altijd zou kunnen, dan zou ik er minder hebben gehad dan Brussel en Wallonië, en dat is niet het geval. Ik heb er vijfhonderd, ik geloof dat Wallonië er vier heeft en Brussel een tiental. Dan zeg ik: oké, het zal niet de moedwil zijn, maar de moeilijkheid om een dergelijke maatregel in te passen in het eigen beleid, om de juiste stageplaatsen te vinden, om die jongere op de goede manier toe te leiden en de begeleiding door een bedrijf te verzekeren, zodat die jongere er ook iets aan heeft. Die jongeren hebben immers niets aan een stageplaats als ze daarna niets opdoen, zodat ze de verdere stap kunnen zetten. Dat is de bedoeling van een stageplaats.

Natuurlijk kan dit nog worden verbeterd. Ik heb ook gezegd waar de knelpunten zijn die we zien, en hoe ik die wil oplossen. Ik heb dat in de commissie gezegd. Ik heb dat daarnet gezegd. Ik denk dus dat Vlaanderen, in het belang van de jongere, probeert de federale maatregel in te passen in een algemeen beleid. (*Applaus bij de N-VA*)

De heer Björn Rzoska: Minister, ik denk dat u mijn vraag over die verplichte stages niet goed hebt begrepen. Ik zag een verplichting in het onderwijs, niet voor de werkgevers.

Mijnheer Van den Heuvel, mijnheer Sabbe, het lijkt me toch iets te gemakkelijk om te verwijzen naar Wallonië, dat het veel slechter doet. Iedereen weet immers dat ze daar veel later begonnen zijn met de instapstages, in augustus. Als uw minister een opstartfase vraagt, dan geeft u die ook aan de anderen.

Mijnheer Sabbe, zolang Werk niet volledig is overgekomen, mag een minister dan geen beleid voeren? Had ze dat niet gedaan, dan had de N-VA op federaal niveau vermoedelijk gezegd dat deze regering te weinig doet, wat ze trouwens vandaag zegt. (*Opmerkingen van de heer Kris Van Dijck*)

Dat zeggen wij inderdaad ook.

Minister, we zijn het er allemaal over eens dat werkervaring van belang is. Daarom zullen morgen, op Zuddag, een aantal organisaties, waaronder mijn fractie, een aantal scholieren werkervaring laten opdoen, net zoals de VDAB, net zoals de stad Antwerpen. Het kabinet van uw collega, minister Lieten, neemt ook een aantal vrijwillige studenten en scholieren mee. Ik stel vast dat er één kabinet is dat dit niet doet. Het is symbolisch: de minister van Werk heeft morgen geen werk voor scholieren, om hun eerste werkervaring op te doen. Pijnlijk. Pijnlijk.

De heer Chris Janssens: Minister, u moet het falen van uw eigen beleid niet proberen te verbergen achter het nog slechter presteren van de andere regio's. Dat is totaal ongeloofwaardig. Als u vandaag echter met één boodschap naar huis gaat, dan is dat dat u de onduidelijkheid die door de twee ministers van Werk is gecreëerd, moet wegnemen. Dat bent u allebei verplicht aan onze jonge schoolverlaters, aan de werkzoekenden. Het gaat om 4450 stageplaatsen, 4450 jongeren die we een perspectief kunnen bieden door hun werkervaring te laten opdoen. Dat moet de inzet zijn, en niet welke minister waarvoor al dan niet de schuld heeft.

Ik richt me daarom in mijn slotwoord tot u en tot minister De Coninck, die dit debat ongetwijfeld volgt. Ministers, houd op politieke spelletjes te spelen op kap van onze werklozen en ga aan de slag, zodat onze jonge, kwetsbare werkzoekenden eindelijk ook aan de slag kunnen. (*Applaus bij het Vlaams Belang*)

De voorzitter: De actuele vragen zijn afgehandeld.

■

ACTUELE VRAAG van de heer Bart Van Malderen tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de oproep van Voka om het doelgroepenbeleid te hervormen en de maatregelen die de minister kan nemen binnen zijn huidige bevoegdheden

De voorzitter: De heer Van Malderen heeft het woord.

De heer Bart Van Malderen: Voorzitter, minister, dames en heren, het debat over het doelgroepenbeleid volgt net zoals vorig week op het debat over de stages. We hebben in de commissie van gedachten gewisseld over het feit dat Vlaanderen de doelstellingen met betrekking tot stages niet haalt. Parallel daarmee was er de studie van Voka die zegt dat we eens naar het doelgroepenbeleid moesten kijken. Dat was een interessant en nuttig debat. De cijfers van de Vlaamse Regionale Indicatoren (VRIND) toonden aan dat alleen Oostenrijk nog een lagere werkloosheidsgraad heeft. Die goede cijfers zijn een gemiddelde. Gemiddeld doen we het goed, maar daaronder zitten schrijnende vaststellingen.

Zo steeg de jongerenwerkloosheid tussen 2008 en 2012 met 7,5 procent. Zo hebben jongeren drie keer meer kans op werkloosheid dan dat gemiddelde. Zo zitten we voor allochtonen, laaggeschoolden en gehandicapten bij de slechtste cijfers van Europa.

Voka zegt dat er van alles bestaat, maar dat die mensen hun weg niet vinden. Er is te veel, vereenvoudig dat in het kader van de staatshervorming. U hebt dat toegegeven, er is te veel. Minister, gaat u wachten op het debat over de staatshervorming of gaat u vanuit uw huidige bevoegdheden al beginnen met die vereenvoudiging? Eigenlijk is dit een vraag naar meer performantie. Gaat u die al zo veel mogelijk realiseren?

De voorzitter: Minister Muylers heeft het woord.

Minister Philippe Muylers: Mijnheer Van Malderen, ik ben blij met uw vraag, ik zal dat niet doen, ik heb dat al gedaan. Er bestaan elf maatregelen rond tewerkstelling. Een ervan gaat over het DAC-statuut (derde arbeidscircuit). Vlaanderen heeft beslist dat die banen ofwel geregulariseerd worden, ofwel uitdovend worden voor degenen met verworven rechten. Het DAC dat de oorspronkelijke rol niet meer vervult, zal verdwijnen.

Morgen wordt in de commissie Sport een ontwerp van decreet besproken rond de werkervaringsplaatsen (WEP). Ik heb aan de SERV advies gevraagd om dit meer performant te maken. Blijkbaar hebben de sociale partners het daar moeilijk mee. We zullen een tripartiteoverleg organiseren rond sociale economie. Dat zijn vier à vijf maatregelen.

Ik heb samen met minister Van den Bossche maatregelen genomen om samen tot een decreet Collectief Maatwerk te komen. U weet dat. Er wordt daarmee niet alleen meer inschakeling, maar ook meer doorstroming gerealiseerd. De tewerkstellingspremies werden met de sociale partners hervormd: de individuele beroepsopleiding, de premie50+ en de Vlaamse ondersteuningspremie, zodat ze dichter aansluiten bij de noden en meer kansen geven aan mensen op de arbeidsmarkt.

Nog een belangrijke maatregel is die rond het gesco-statuut (gesubsidieerde contractueel). Dat moet nog worden hervormd. Dat gaat over kortingen op sociale zekerheid, dat is ideaal om te hervormen na de zesde staatshervorming.

Ik ga ervan uit dat we die dan kunnen inpassen in het loopbaanakkoord en -visie. Dat is met alle elf maatregelen gebeurd. Ik ging akkoord met Voka, daarom hebben minister Van den Bossche en ik al maatregelen genomen. De kritiek van Voka komt eigenlijk te laat. Het Maatwerkdecreet wordt van kracht op 1 januari, met het DAC zijn we volop bezig, en voor de WEP is het advies aangevraagd. We zijn goed bezig.

De heer Bart Van Malderen: Minister, ik ben blij dat u werk wil blijven maken van een doelgroepenbeleid. Ooit werd hier beweerd dat we dat niet moesten doen, dat we een algemene lastenverlaging moesten doorvoeren. Misschien zal de heer Sabbe dat straks nog eens herhalen.

Ik heb vandaag Patrick Dewael in de Kamer horen zeggen dat ook hij voor selectiviteit is en doeltreffendheid wil inschrijven. Ik ben daar bijzonder blij mee. Minister, u hebt al een aantal dingen gedaan, maar ik zie nog mogelijkheden. U hebt zelf verwezen naar WEP+, dat is tot tweemaal toe verlengd, dat advies is op komst. Ik hoop dat daar ook een kader rond wordt gecreëerd.

U hebt daarnet, in het debat over de stages, verwezen naar een nieuw actieplan rond de individuele beroepsopleiding (IBO). We weten allemaal dat IBO-interim in de feiten amper een aantal mensen bereikt, dat de curatieve IBO amper mensen bereikt. De vraag is of men daar ook niet wat kan wieden.

U hebt zelf verwezen naar het decreet rond maatwerk, waarin sprake is van een matrix die u zou uitbouwen en waar iedere werknemer die een afstand tot de arbeidsmarkt heeft, een rugzakje zou krijgen om individueel ondersteund te worden. Dat lijkt mij helemaal tegemoet te komen aan een vraag van het bedrijfsleven.

De voorzitter: De heer Janssens heeft het woord.

De heer Chris Janssens: Minister, we kunnen eigenlijk voortborduren op het vorige debat. Ook hier is het een kwestie van duidelijkheid en efficiëntie. Werkzoekenden en werkgevers vinden vaak hun weg niet meer in de hele rist maatregelen. Dat is jammer, want het gaat vaak om kwetsbare groepen, voor wie het risico op langdurige werkloosheid almaar groter wordt. Hoe langer men immers in de werkloosheid zit, hoe moeilijker het wordt om er weer uit te raken.

We kunnen betreuren dat bij de overheveling van de bevoegdheden inzake het doelgroepenbeleid niet alle financiële middelen mee overkomen. Ik wil toch vragen, minister, dat u in de tijd die u in deze legislatuur nog rest, verder initiatieven neemt om al deze maatregelen te vereenvoudigen.

De voorzitter: Mevrouw Peeters heeft het woord.

Mevrouw Lydia Peeters: Minister, ik vraag me af of u deze studie wel aandachtig gelezen hebt, want ik heb de indruk dat u er nogal licht overheen gaat. De kritiek in dit dossier luidt onder meer dat u van het totale budget voor uw werkgelegenheidsbeleid, 1,3 miljard euro, amper 15 procent besteedt aan de private sector, en dat de rest van de maatregelen allemaal naar de social profit of de overheidssector gaan. Dat is geen malse kritiek.

In de conclusie van de Voka-studie lezen we: “Het arbeidsmarktbeleid moet efficiënter en effectiever.” Onze partij zegt dat al de hele tijd. Nu hoort u het ook van Voka. Het is dus andermaal tijd voor bijsturing.

De voorzitter: De heer Sabbe heeft het woord.

De heer Ivan Sabbe: Minister, ik citeer uw opvolger bij Voka, Jo Libeer: “Het Vlaamse doelgroepenbeleid is een koterij.” Dat is volgens mij niet positief. Hij noemt het bovendien “een bijzonder ingewikkeld steunbeleid, met een veelheid aan voorwaarden, dat in combinatie honderden soorten steunvarianten oplevert.” Ik lees daar niets positiefs in, en ervaar het in de praktijk ook niet als iets positiefs.

We moeten dringend naar een algemene lastenverlaging gaan voor bepaalde groepen, maar liefst zo algemeen mogelijk en met zo weinig mogelijk onderverdelingen, en misschien met sociale correcties, waar echt nodig.

Vandaag ontziet een onderneming het zich om in een dergelijk systeem in te stappen. Ik kan u dat proefondervindelijk bevestigen. De administratieve kost en inspanning die je moet leveren om dergelijke ondersteuning binnen te halen, wegen niet op tegen het resultaat. En dus zeggen ondernemers: laat maar. Dat verklaart het percentage dat mevrouw Peeters zonet genoemd heeft.

Op deze manier werken, levert dus absoluut geen succes op.

De voorzitter: Mevrouw Fournier heeft het woord.

Mevrouw Martine Fournier: Hoewel er al vereenvoudigingen zijn doorgevoerd, kan niemand ontkennen dat het systeem nog altijd vrij ingewikkeld is, minister. Sommige maatregelen liggen nog te dicht bij elkaar, er zijn soms overlappingsen, wat soms dubbele subsidiëring met zich mee kan brengen.

Het is goed dat het allemaal wordt overgeheveld naar het Vlaamse niveau. Naast de fundamentele vraag om toch nog een vereenvoudiging door te voeren, wil ik nog een oproep doen om binnen dit beleid zeker het sociale aspect – de zwakkeren, dus – niet te vergeten, en ook maatregelen te nemen die zich richten op de stimulering van tewerkstelling binnen het bedrijfsleven.

De voorzitter: Mevrouw Vermeiren heeft het woord.

Mevrouw Goedele Vermeiren: Het doelgroepenbeleid is geen eenvoudig beleid. Het gaat vaak om kwetsbare groepen. Je kunt die niet in één pot gooien en daar één beleid voor uitstippelen.

Minister, u hebt al een overzicht gegeven van wat er al gebeurd is om het doelgroepenbeleid overzichtelijker en toegankelijker te maken voor iedereen en in de eerste plaats voor de doelgroep. U hebt daarvoor verwezen naar het Maatwerkdecreet, dat toch niet onbelangrijk is. De maatregelen die we nog zullen krijgen, moeten we ook bekijken. Dan moet u een visie ontwikkelen over hoe we dat zullen aanpakken en inpassen met de financiële middelen die we hebben. Dat is de essentiële vraag.

Minister Philippe Muylers: Honderd maatregelen voor steun? Ik heb er elf geteld. Dat staat ook zo in de studie. Het zijn er dus geen honderd, maar misschien heb ik een nul over het hoofd gezien.

Over de tewerkstellingspremies is men positief. Een aantal van die maatregelen zijn maatregelen die jaren geleden zijn gestart. De gesco's komen uit de jaren 80. Ik weet niet wie er toen in de regering zat, en ik vind het ook niet nodig om dat te weten. De DAC'ers gingen mee tot 2003. Daarna hebben de enen verworven rechten, de anderen niet-verworven rechten. Die zaken kun je niet in een dag oplossen. Als mensen een verworven recht hebben, als ze een job hebben waarbij hun zekerheid is geboden voor de rest van hun dagen, dan kan ik morgen niet zeggen dat het niet meer telt vanaf nu. Zo werkt het niet. Dat vraagt tijd. Maar de beslissingen zijn genomen. Iedereen met verworven rechten die uitvloeit uit DAC, wordt niet vervangen. Degenen die niet uitstromen, moeten ofwel een reguliere job krijgen, ofwel moet die maatregel stoppen. Ik denk dat daar de juiste maatregelen zijn genomen.

Over gesco heb ik het gehad. Dat gaat over sociale zekerheid, en dat zit bij de federale overheid. Mevrouw Vermeiren, ik ben het eens met u, we moeten daarover een visie ontwikkelen. We hebben onze loopbaanvisie en het loopbaanakkoord samen met de Vlaamse sociale partners gemaakt. Daarin moeten die nieuwe doelgroepmaatregelen passen.

Mijnheer Van Malderen, er moet een doelgroepenbeleid blijven. We mogen geen doelgroepenbeleid hebben waarbij iemand die toevallig niet tot zo'n doelgroep behoort, de pineut is. Dat zou verkeerd zijn. Dan kun je beter een algemene maatregel hebben en een aantal zeer specifieke doelgroepen opnemen.

Werkervaringsplan-plus (WEP-plus) is mijn keuze. Ik probeer het arbeidsmarktbeleid te voeren samen met de Vlaamse sociale partners. Ik geef hun de tijd om dat overleg te plegen. We hebben WEP-plus tot tweemaal toe verlengd, ook op vraag van de vakbonden, maar dan vraag ik dat de werkgevers samen met de vakbonden een visie ontwikkelen.

Soms zijn de standpunten tegenstrijdig. Dan kun je zeggen: ik ga los door en doe wat ik wil. Of je geeft de sociale partners de kans om het te bediscussiëren en je probeert te bemiddelen om allemaal samen tot een oplossing te komen. Ik kies voor het tweede. Ik geloof dat het sociaal overleg belangrijk is in het arbeidsmarktgebeuren en wil dan ook maximaal proberen om samen tot voorstellen te komen. Dat doe ik met WEP-plus. Dat gaat trager, maar ik hoop dat we dan een gedragen beleid kunnen voeren.

Dan is er de individuele beroepsopleiding (IBO). Er is IBO-interim, maar ik spreek daar niet meer over en de VDAB steeds minder. Er is de IBO. Als blijkt dat de afstand naar de arbeidsmarkt langer is, bijvoorbeeld voor langdurig werklozen, geef dan de werkgevers die de stap willen zetten, een extra steun. Voor de werkgever is het één instrument, het is IBO. Dat is vereenvoudiging en klantvriendelijkheid.

De Vlaamse ondersteuningspremie (VOP) en de 50+-premie zal ik zo hervormen, dat op het moment dat het Maatwerkdecreet van kracht wordt, ze er na de sociale economie op kunnen inschakelen. Voor de andere heb ik vandaag geen middelen, maar met het doelgroepenbeleid kunnen ook daar de nodige maatregelen worden genomen.

De heer Bart Van Malderen: Minister, het ging vandaag al enkele keren over wachtlijsten. Ik wil het nog even hebben over uw verhaal van de doelgroepen en dat je ervoor moet zorgen dat degenen die er niet toe behoren, er niet uitvallen. 57.000 allochtonen, 70.000 jongeren, 100.000 laaggeschoolden, 100.000 langdurig werklozen: misschien zijn dat wel de meest schrijnende wachtlijsten van Vlaanderen. Iedereen moet zich vooral focussen op wat er ons te doen staat, en niet zozeer op wat we al hebben gedaan.

Ik roep u echt op om iedere gelegenheid aan te grijpen, of het nu met het Competitiviteitspact is waarin we absoluut aandacht vragen voor die laaggeschoolde werklozen, of via de debatten die u voert, maar alstublieft, werk eraan om die vele tienduizenden jongeren die absoluut willen werken, ook de kans te geven om te werken. Het zal u sieren en het zal ons sieren als we effectief een steentje kunnen bijdragen. (*Applaus bij de sp.a*)

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

■

ACTUELE VRAAG van de heer Robrecht Bothuyne tot de heer Philippe Muylers, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de rol van het ervaringsbewijs in het beter valoriseren van competenties

De voorzitter: De heer Bothuyne heeft het woord.

De heer Robrecht Bothuyne: Voorzitter, minister, collega's, we hadden het daarnet over het belangrijke probleem van de werkloosheid. Het confronterende is natuurlijk dat we tegelijk ook nog altijd een krappe arbeidsmarkt hebben met heel wat knelpuntberoepen en vacatures. Dat bracht uw federale collega De Coninck tot de gevleugelde woorden dat we iedereen "met poten en oren" nodig zullen hebben om het werk toe doen op onze arbeidsmarkt. Ze heeft gelijk.

Voor die arbeidsmarkt is een diploma nog altijd een heel belangrijk toegangkaartje, maar er zijn helaas heel veel mensen zonder diploma. Spijtig genoeg is het een groeiende groep. De ongekwalificeerde uitstroom bracht deze regering tot de beslissingen over de onderwijshervormingen, maar er zijn heel wat mensen die zonder diploma op de arbeidsmarkt actief worden. Dat wil niet zeggen dat die mensen geen competenties hebben, ze hebben competenties en talenten die ze in de loop van hun carrière en leven hebben verworven.

Vorige week wees de OESO-studie 'Skills Outlook' uit dat de competenties van 170.000 werkende Vlamingen onvoldoende benut worden. Het is tragisch dat ze onbenut blijven. Het noopte uw administratie tot een persbericht. Het departement Werk en Sociale Economie kopte dat die 170.000 werkende Vlamingen beter benut moeten worden op onze arbeidsmarkt.

U probeert eraan te werken om die werkzoekenden en werknemers op een competentie-gerichte manier naar jobs toe te leiden. U hebt Competent, het instrument bij de VDAB om de matching te doen op basis van competenties, maar er is daarnaast ook het ervaringsbewijs of ervaringsdiploma. Het werd een jaar of zeven geleden in het leven geroepen door uw voorganger, Frank Vandenbroucke. Het werkt op basis van elders verworven competenties, maar het komt niet van de grond. Elk jaar worden er een paar honderd ervaringsbewijzen uitgereikt, maar het is geen succes.

Minister, wat zult u doen om de competenties van werknemers en werkzoekenden beter te valoriseren op onze arbeidsmarkt? Hoe zult u het ervaringsbewijs daarin gebruiken?

De voorzitter: Minister Muylers heeft het woord.

Minister Philippe Muylers: Voorzitter, mijnheer Bothuyne, u zult de Skills Outlook wel gelezen hebben. U bent ook vrij regelmatig aanwezig in de commissie. U hebt dus wellicht moeten vaststellen dat de OESO het beleid dat we gedurende vier jaar voeren, ondersteunt. Het is een beleid dat fundamenteel anders is dan in het verleden. We gaan niet alleen voor

diploma's en cv's, die nog altijd belangrijk zijn, maar we richten ons op competenties en talenten. Ik zie dat we de vacatures zelfs binnen de overheid maximaal op die manier proberen in te vullen bij mensen die meedoen aan examens. We hebben heel die filosofie dus al vertaald in de eigen overheid. Al vier jaar richten we de aandacht op competenties en talenten, niet alleen op diploma's en cv's.

De competenties van de werknemers in kaart brengen, is voor mij veel meer dan kijken naar een ervaringsbewijs. U hebt Competent aangehaald, en ik meen dat we daarmee een voorloper zijn in Europa voor wat de OESO nu aanraadt om te doen. Iedereen moet natuurlijk mee zijn, en met Competent hebben wij daar een echt instrument voor. We zijn er niets mee om de competenties van de werknemers in kaart te brengen als de competenties die nodig zijn in een job niet in kaart worden gebracht.

We brengen in Competent de competenties en talenten in kaart die nodig zijn in een job en langs de andere kant die van de werknemers. We doen dat op drie manieren. Men kan het zelf zeggen, men kan zeggen dat men Frans kent bijvoorbeeld. In de tweede plaats kan er een vorige werkgever of een derde zijn die dit bevestigt. En het derde is het ervaringsbewijs. Ik zie op de arbeidsmarkt dat het ervaringsbewijs vooral belangrijk is bij gereguleerde beroepen, want daar heeft men het echt wel nodig. Voor de rest wordt het veel minder gebruikt en daarom schrijven veel sectoren er niet op in.

Tot slot is er heel het aspect van de loopbaancheque voor de werknemers, want Competent is vooral gericht op de werkzoekenden. Om op dezelfde manier beter in te schatten wat hun competenties zijn en welke jobs ze kunnen invullen, hebben we de loopbaancheque. Elke persoon kan om de zes jaar twee keer advies vragen om zichzelf en zijn competenties beter in te schatten.

Ik denk dus, mijnheer Bothuyne, dat wij echt het juiste pad bewandelen. Een ervaringsbewijs is belangrijk, maar niet zo belangrijk dat het al dan niet bezitten ervan bepaalt of competentie management kan worden toegepast.

De heer Robrecht Bothuyne: Het is duidelijk dat uw beleidsfilosofie goed is en dat er concrete maatregelen worden genomen. Alleen stel ik vast dat het ervaringsbewijs – toch een beetje het sluitstuk van dat beleid – de afgelopen jaren wat stiefmoederlijk wordt behandeld. Zo kondigde u aan dat er communicatiecampagnes zouden worden gevoerd, maar de zaak is nog altijd vrij onbekend, zowel bij werknemers als werkgevers. Ik stel vast dat die communicatiecampagnes er niet komen. Ongeveer een maand geleden zei u zelf, in Trends, dat het model van het ervaringsbewijs wat te stroef is en moet worden hervormd. Ik wacht op concrete initiatieven om het ervaringsbewijs een nieuwe start te laten maken. Want zo kunnen wij de competenties van de werkzoekende herkennen, waarderen en inzetten op de arbeidsmarkt.

De voorzitter: Mevrouw Van der Borgh heeft het woord.

Mevrouw Vera Van der Borgh: Voorzitter, minister, collega's, ik sluit mij aan, en wil daarbij ook even verwijzen naar een uitgave van het Vlaams Welzijnsverbond. Het is een memorandum waarin het volgende staat. Ik lees even voor, ook ten behoeve van u, minister: "De regelgeving mag niet alleen uitgaan van diplomavereisten, maar moet ook ruimte scheppen voor personeel dat de nodige beroepservaring heeft en dat kan bewijzen, bijvoorbeeld via elders verworven competenties. Ook via vrijwillige inzet in voorzieningen kan men competenties verwerven, en medewerkers kunnen vaak ook on the job worden opgeleid." In het gesprek met die mensen vroeg ik hen of er in dat verband vandaag nog problemen rijzen. Het verbaasde mij van hen te vernemen dat de sociale partners daar moeilijk over doen en dat er op politiek vlak geen interesse zou bestaan voor een snelle aanpak hiervan. Ik kan dus samen met mensen uit de zorgsector slechts met droefheid vaststellen dat men vraagt te luisteren naar de woorden, maar niet te kijken naar de daden. Hoe zit het nu op politiek vlak? Komt er beweging in het dossier?

De voorzitter: De heer Rzoska heeft het woord.

De heer Björn Rzoska: Voorzitter, minister, collega's, ik wil de vraag van de heer Bothuyne en de opmerkingen van mevrouw Van der Borght versterken. De heer Bothuyne bracht de cijfers zelf in de pers: in 2013 zijn er minder dan 400 het ervaringsbewijzen afgeleverd. Gecombineerd met de cijfers die de heer Laurys een tijdje geleden opdiepte, en waaruit bleek dat 80 procent van de ervaringsbewijzen worden uitgereikt aan mensen die tot kansengroepen behoren, denk ik dat wij de kans missen om mensen die deze ervaringsbewijzen nodig hebben die ook effectief te geven, zodat zij op de arbeidsmarkt een kans maken. Ik vraag u bijgevolg om het instrument van de ervaringsbewijzen actiever aan te wenden dan vandaag het geval is.

De voorzitter: De heer Janssens heeft het woord.

De heer Chris Janssens: Voorzitter, minister, collega's, wij kampen met een structureel probleem: de uitstroom van ongekwalificeerde schoolverlaters. Te veel jongeren verlaten de school zonder een diploma te behalen. Bovendien heeft de recente VRIND-studie aangetoond dat in 2012, in vergelijking met 2008, dubbel zoveel schoolverlaters na één jaar nog steeds geen werkervaring hebben opgedaan. Dat is problematisch. Maar dat wil niet zeggen dat die mensen geen competenties of talenten hebben. Wij zullen die competenties en talenten moeten herkennen en waarderen. In uw beleidsbrief van 2012 hebt u een aanzet gegeven door te stellen dat u het ervaringsbewijs in de loop van 2013 zou herbekijken. Wat is de stand van zaken?

Minister Philippe Muyters: Ik denk dat ik toch al het een en het ander daarstraks heb beantwoord. Mevrouw Van der Borght, u vraagt of iedereen die visie inzake competenties en talenten deelt. Ik kan slechts vaststellen dat de Vlaamse Regering en de sociale partners in het Vlaams Economisch Sociaal Overlegcomité (VESOC) een loopbaanakkoord hebben afgesloten.

Ik ga ervan uit dat zowel vakbonden als werkgevers weten wat ze hebben getekend. Ik weet dat de Vlaamse Regering weet wat ze heeft getekend. De filosofie van het loopbaanakkoord is effectief gericht op talenten en competenties. Minister Bourgeois heeft al wijzigingen aangebracht in de examens binnen de overheid om te zien hoe er soepeler kan worden omgesprongen met de diplomavereisten. Er is een rol weggelegd voor de VDAB na overleg met de sociale partners om daaraan te verhelpen. Voor zover ik weet, is dat toch al gerealiseerd.

Het vraagt toch wel een mentaliteitswijziging. Het is niet omdat de werkgeversorganisaties en de vakbonden er op het topniveau al van overtuigd zijn dat competenties en talenten het belangrijkste zijn, dat elke werkgever en elke vakbondsafgevaardigde ervan overtuigd is dat dat de beste manier van werken is. Er is een mentaliteitswijziging nodig, ook bij personeelsdirecteurs of HR-managers. We moeten tot een filosofie komen waarbij we kunnen inschatten wat de talenten en competenties zijn. Dat kan met een diploma, want een ervaringsbewijs is eigenlijk opnieuw een diploma, maar het kan ook op andere manieren. Het vraagt natuurlijk dat de HR-manager de verantwoordelijkheid neemt om in te schatten, op basis van wat hij ziet en hoort, of een bepaalde persoon een bepaalde job aankan.

U sprak van het leren 'on the job'. Volgens mij kun je ook 'off the job' leren. Zo leren jonge ouders die allebei uit werken gaan qua organisatietalent een aantal dingen bij, zodat ze hun kinderen tijdig krijgen waar ze moeten zijn. De elementen die daarin meespelen, kun je ook in je beroep gebruiken. Het vraagt een mentaliteitswijziging. De werkgevers- en werknemersorganisaties spelen daar alvast op in.

Mijnheer Bothuyne en mijnheer Rzoska, u kunt het ervaringsbewijs niet het sluitstuk noemen. Ik ben het daar fundamenteel mee oneens. Jullie pleiten ervoor om, in plaats van het schooldiploma, een nieuw diploma – het ervaringsbewijs – te realiseren. Niet iedereen is geschikt om een ervaringsbewijs te halen. Niet elke werkgever en niet elke job vraagt een ervaringsbewijs. Geef de eer dus toch niet aan het ervaringsbewijs. Het heeft een rol, maar niet als sluitstuk van het competentiebeleid. Ik ben het daar fundamenteel mee oneens. Het is een element in het geheel. Ik heb het al gezegd: de loopbaancheque geeft je de kans om

samen met een professioneel bureau te kijken wat je kent en kunt. Resulteert dat in een ervaringsbewijs? Neen, maar misschien kan het wel iets anders met zich meebrengen.

Wat is er gebeurd met de ex-werknemers van Opel? De eerste reactie was hen onder te brengen bij Ford en Volvo. Veel mensen reageerden op die manier. Maar als je naar een loopbaanbeleid en competentiebeleid gaat, bekijk je wat die mensen kennen en kunnen en waar ze terechtkunnen buiten de automobielsector. Dat is het beleid dat we voeren. Eén onderdeel daarvan is het ervaringsbewijs. U moet niet zeggen dat dat het sluitstuk ervan is, want dan misken en ontken je de basisfilosofie dat we werken met talenten en competenties. Op dat moment ben je niet mee met de manier waarop er in de toekomst moet worden gewerkt. We zullen daar alleen toe komen als we ervoor openstaan alle talenten en competenties op andere manieren op te lijsten, door zelfinvulling, maar ook door derden die niet certificeren, maar verklaren dat je bepaalde capaciteiten hebt. Zo zou je over de heer Bothuynne kunnen zeggen dat hij redenaarstalent heeft omdat hij in het parlement heeft gezeeld. Dat kan met zich meebrengen dat je die capaciteiten kunt gebruiken in een nieuwe job.

– *Mevrouw Veerle Heeren, ondervoorzitter, treedt als voorzitter op.*

De heer Robrecht Bothuynne: Minister, eerst en vooral hoop ik deze job verder te kunnen uitoefenen, minstens tot 25 mei, maar ook nadien.

We moeten inderdaad alle competenties benutten. Uw eigen administratie kopt ‘Competenties van 170.000 werkende Vlamingen blijven onderbenut’. Het ervaringsbewijs kan – en moet – inderdaad een belangrijk onderdeel zijn van uw beleid. We kunnen daar nog meer werk van maken dan we vandaag doen. We volgen het verder op.

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

■

ACTUELE VRAAG van de heer Karim Van Overmeire tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de samenwerking met Nederland inzake onderzoek en ontwikkeling

ACTUELE VRAAG van mevrouw Griet Smaers tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de samenwerking tussen Vlaanderen en Nederland rond een gezamenlijk R&D-programma en R&D-innovatiecentrum

De voorzitter: De heer Van Overmeire heeft het woord.

De heer Karim Van Overmeire: Voorzitter, minister-president, collega's, "Vlaanderen en Nederland delen een geschiedenis. Het is meer dan ooit onze overtuiging dat zij ook een toekomst delen." Minister-president, dat is een mooie volzin. Het is ook mijn persoonlijke overtuiging en die van nogal wat collega's in dit halfroed.

Het is ook de eerste zin van een brief die aan u is geschreven door de Vlaamse Raad voor Wetenschap en Innovatie (VRWI) en de Nederlandse tegenhanger, de Adviesraad voor het Wetenschaps- en Technologiebeleid (AWT). In de brief wordt gepleit voor meer Vlaams-Nederlandse samenwerking op het vlak van onderzoek en ontwikkeling. In die brief wordt ook gevraagd om geen nieuwe structuren, commissies of rapporten te maken, maar gewoon een kader waarin ze pragmatisch kunnen samenwerken. Die samenwerking is overigens nodig, minister-president, want als we het recente rapport van de denkgroep Toekomstverkenningen bekijken, zien we dat zowel Vlaanderen als Nederland in het beste geval zowat in het midden van de groep van Europese landen zit, wat onderzoek en ontwikkeling betreft.

Nu, het treft dat er op 8 oktober 2013 een top was van de Nederlandse en de Vlaamse Regering in Maastricht. Over het algemene kader van die top heb ik een vraag om uitleg klaar

voor u, in de commissie Buitenland. Over het element onderzoek en ontwikkeling had ik graag nu al van u gehoord welke concrete en heel specifieke maatregelen daar genomen zijn en welke afspraken er zijn gemaakt, ook en vooral met het oog op Vlaams-Nederlandse samenwerking in het kader van Horizon 2020.

De voorzitter: Mevrouw Smaers heeft het woord.

Mevrouw Griet Smaers: Voorzitter, minister-president, collega's, ik was ook blij dat u, minister-president, met uw Nederlandse collega tot een akkoord en tot afspraken bent gekomen in het kader van samenwerking, om nog meer Vlaanderen en Nederland samen op de kaart te zetten, op het vlak van logistiek, innovatie en duurzame chemie. U hebt, voor zover ik kon vernemen, een aantal afspraken gemaakt voor een R&D-innovatiecentrum (Research and Development) in Eindhoven en voor een gezamenlijk R&D-programma in verband met duurzame chemie. Ik lees ook dat er samenwerkingspotentieel zou zijn voor zorg en innovatie voor die regio's. Ik geloof daar ook echt in. We liggen niet ver van elkaar. We zijn twee dezelfde regio's op heel wat vlakken.

Vorige week vernam ik ook, en dat nieuws kwam ongeveer tegelijk met uw demarche in Nederland, dat er naar aanleiding van een symposium deze maand in Turnhout op de Open Manufacturing Campus, u bekend, werd gepleit voor meer grensoverschrijdende samenwerking. Ook op het vlak van industriële innovatie zouden er heel wat win-wins kunnen zijn. Dan gaat het niet enkel om Turnhout en Eindhoven, maar kan heel Vlaanderen de vruchten plukken.

Minister-president, wat zijn uw precieze afspraken naar aanleiding van het akkoord met uw Nederlandse collega vorige week? In welke zin wilt u verder werken aan dat R&D-innovatiecentrum in Eindhoven en welke aard zou dat krijgen?

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Voorzitter, collega's, op 8 oktober 2013 vond in Maastricht een top Vlaanderen-Nederland plaats, met meerdere ministers langs zowel Nederlandse als Vlaamse kant. De minister van Openbare Werken en Mobiliteit Crevits was er, net als haar collega Melanie Schultz langs Nederlandse kant. Ook minister Kamp langs Nederlandse kant en minister Lieten waren bij dat onderhoud. In de commissie kunt u ingaan op beide domeinen van de ministers, denk ik.

Op 4 juli 2011 was er een eerste belangrijk contact tussen beide ministers-presidenten. Er zijn een aantal afspraken gemaakt. Vriend en vijand moeten onderkennen dat de afspraken die toen zijn gemaakt, zijn uitgevoerd. We hebben een toekomstvisie opgesteld, de problematiek aangepakt om samen naar Texas te gaan. Nu was de vraag wat we verder nog samen kunnen doen.

De eerste discussie die we hebben gevoerd, ging over chemie en specifiek over onderzoek en ontwikkeling. Er is verwezen naar de goede samenwerking die al bestaat in het open innovatiecentrum in Eindhoven. U hebt gelijk, mevrouw Smaers, dat het een voorbeeld is van hoe we kunnen samenwerken. IMEC, Philips, ASML en andere bedrijven ondersteunen dat ook. Dat wordt onverkort voortgezet.

Ook is er onderstreept dat de Vlaamse en Nederlandse Regering streven naar een intensifiëring van de samenwerking voor wat betreft de Europese programma's. Er zal een gezamenlijke strategie worden uitgewerkt om bijvoorbeeld in het kader van Horizon 2020 voor hightechprogramma's in de Deltaregio meer gelden van Europa te krijgen.

Er is ook gesproken over de samenwerking met Nederland en over de aanvraag van EU-financiering ten behoeve van een nieuw op te zetten technologiecampus in Waterschei. Er is ook gesproken over een verdere versterking van duurzame technologie en van verschillende onderdelen en onderzoeken in de hightechsector. Wij bundelen meer dan ooit de krachten inzake onderzoek en ontwikkeling. En dan heb ik het niet alleen over dat Holst Centre voor open innovatie, maar ook over Europa. Ten aanzien van Europa willen wij meer gezamenlijk optreden, zodat wij daar meer uithalen dan nu al het geval is.

– *De heer Jan Peumans, voorzitter, treedt als voorzitter op.*

Voor wat betreft chemie is er gesproken over de Flanders Innovation Hub for Sustainable Chemistry (FISCH). Dat zit bij ons. Voor wat betreft de topsector chemie is de afspraak dat wij de hele problematiek van het schaliegas hebben uitgebreid. Voor de chemie zal er een gezamenlijke strategie worden ontwikkeld op drie pijlers: klimaat, energie en concurrentie. Er wordt aan gewerkt om dat tegen het eind van deze maand te concretiseren.

In de gezondheidscluster willen wij de proefprojecten grensoverschrijdend maken. We zullen daarover in de commissie nog kunnen spreken. Er zal ook een startconferentie worden gehouden over de gezondheidsproblematiek.

Onderwijs is ook aan bod gekomen met het Interregprogramma. Er komt meer innovatie. En ook moet er voor de gebieden de nodige frisse aanpak zijn.

Ten slotte hebben beide collega's bevoegd voor logistiek afspraken gemaakt.

Voorzitter, collega's, de conclusie is dat de samenwerking met Nederland zeer behoorlijk is. De ambities zijn langs beide kanten vrij hoog. Het blijft niet alleen bij woorden maar ook bij daden: er moeten effectief stappen worden gezet. Die zijn al in het verleden gezet, na de vergadering van 4 juli 2011. Ze zullen nu opnieuw worden gezet, gezien de afspraken die zijn gemaakt. Dat gebeurt altijd vanuit een win-winsituatie. Elke partner moet daarbij winnen op een gelijkwaardige manier. Zowel minister Crevits als minister Lieten werken daaraan, elk in hun eigen vakgebied.

De heer Karim Van Overmeire: Minister-president, ik dank u voor uw antwoord. Wat we horen, is bijzonder positief. De samenwerking met Nederland zit op het goede spoor. In de persmededeling die na de top in Maastricht werd verspreid, merk ik niets dan positieve geluiden en heel veel enthousiasme. Dat is allemaal goed.

Ik heb een bijkomende vraag over de methodologie. Hoe gaat u dat praktisch, dag na dag opvolgen? Ik stel die vraag omdat daar toch een aantal partners bij moeten worden betrokken die niet rechtstreeks vanuit de overheid kunnen worden aangestuurd. De volgende top is pas binnen twee jaar. Hoe gaat u er dag na dag, week na week, maand na maand voor zorgen dat de hoge doelstellingen concreet gerealiseerd worden?

Mevrouw Griet Smaers: Ook ik denk dat dit goed zit. Er zitten heel wat opportuniteiten in. Dit sluit aan bij heel wat noden en vragen van heel wat bedrijven en kennisinstellingen. Het zou slecht zijn om zomaar iets te doen als daar geen concrete vraag of aanleiding voor bestaat. Die is er wel degelijk.

Mijn bijkomende vraag ligt in dezelfde lijn als die van de heer Van Overmeire. Kunt u binnenkort al iets concreets van die innovatiecentra verwachten?

De voorzitter: De heer Vereeck heeft het woord.

De heer Lode Vereeck: Minister-president, ik ben ook heel tevreden over deze samenwerking. Ik heb zelf twaalf jaar aan de universiteit van Maastricht mogen werken. Zij zijn inderdaad natuurlijke partners voor onze Vlaamse universiteiten en kenniscentra.

Ten tweede, de minister-president heeft eigenlijk gesuggereerd dat ik me met mijn meer technische vragen in de commissie tot minister Lieten moet richten. Ik ben eigenlijk, net als de vorige sprekers, geïnteresseerd wat de concrete afspraken zullen zijn. Wie in een context van open innovatie samenwerkt, krijgt al vaak conflicten over het eigendomsrecht. We zien dat ook bij bedrijven. Ik wil weten hoe dit precies te werk zal gaan. Dit punt hoort misschien meer thuis in de Commissie voor Economie, Economisch Overheidsinstrumentarium, Innovatie, Wetenschapsbeleid, Werk en Sociale Economie.

Ten derde, ik blijf eigenlijk nog met een vraag zitten. Het moet natuurlijk concreet worden. Op dit moment voorziet de begroting voor 2014 in een budgettaire opstap voor onderzoek en

ontwikkeling (O&O) van 0 euro. Voor het relanceplan is 160 miljoen euro aangekondigd, waarvan 83 miljoen euro cash. Voor O&O gaat het voorlopig om 0 euro. Indien hij met Nederland wil samenwerken, neem ik aan dat de minister-president op dit vlak binnenkort een aankondiging zal doen. De Nederlanders zullen natuurlijk ook een beetje cash willen zien.

De voorzitter: Mevrouw Ceysens heeft het woord.

Mevrouw Patricia Ceysens: Voorzitter, natuurlijk zijn ook wij een samenwerking met Nederland genegen. Daar zijn in verleden al mooie resultaten uit voortgekomen. Ik denk onder meer aan de vestiging Interuniversitair Micro-elektronica-Centrum Noord (IMEC Noord) en aan de Waterstofregio Vlaanderen - Zuid-Nederland, een van de betere clusters met betrekking tot waterstof in Europa. Mevrouw Smaers kent ongetwijfeld het Health for Growth programme, wat inhoudt dat Leuven en Turnhout samen met Nederland en een aantal andere regio's de gezondheid en de verwitting van de economie op de kaart hebben gezet.

Wie met Nederlanders samenwerkt, moet echter steeds een zaak in de gaten houden. Wij hebben het graag over research and development (R&D) en over O&O. Eerlijk gezegd, denken de Nederlanders vooral aan kennis, kunde en kassa. Indien wij met hen willen samenwerken, moeten we er ook voor zorgen dat de kassa na al die inspanningen op het vlak van R&D ook ergens in Vlaanderen zal rinkelen. Dat is een concrete opdracht waar nog aan moet worden gewerkt.

Minister-president Kris Peeters: Ik heb zelf al gesuggereerd dat de bevoegde vakministers dieper zouden ingaan op wat tot hun beleidsdomeinen behoort. Zij zouden dat volgens mij ook appreciëren.

De opvolging is uiteraard zeer belangrijk. In eerste instantie zullen de ministers de afspraken met betrekking tot hun respectieve beleidsdomeinen opvolgen. Ook het Vlaams Agentschap voor Internationaal Ondernemen (F.I.T.) en de Vertegenwoordiger van de Vlaamse Regering in Nederland volgen dit op. Er zijn nauwe contacten. Ik stel vast dat het niet enkel tussen de betrokken ministers goed verloopt. Ook de administratieve en diplomatieke contacten lopen zeer goed. Wij volgen dit op. Indien we op dat vlak wat zouden verzwakken, is er nog steeds het Vlaams Parlement om ons hier attent op te maken. Aangezien de vorige afspraken zijn nageleefd en geconcretiseerd, heb ik er een goed gevoel bij dat dit ook nu zal gebeuren.

Mijnheer Vereeck, ik stel voor dat u minister Lieten een aantal bijkomende vragen hierover stelt. Een samenwerking op het vlak van open innovatie en van O&O heeft gevolgen. Dat zullen we in de gaten moeten houden. Er is al een samenwerking met het onafhankelijk onderzoekscentrum voor open innovatie Holst Centre in Eindhoven. We zijn, met andere woorden, niet aan ons proefstuk toe. We beschikken ook over het IMEC. Dat zijn geen gewone jongens. Ik ben er gerust in dat we ons steentje zullen bijdragen. Als er niet voldoende evenwichten zouden zijn, zou een conflict kunnen ontstaan. Dit lijkt me een interessant punt om verder te bespreken.

Uw laatste vraag was in feite geen vraag. U hebt gesteld dat u de aankondiging zou horen zodra een beslissing is genomen. Dat klopt. U krijgt de beslissing te horen wanneer ze wordt aangekondigd. Een aankondiging na de beslissing is nog beter.

De cijfergegevens met betrekking tot het concurrentie- en werkgelegenheidspact hebt u correct weergegeven. U hebt allicht vastgesteld dat 6 november 2013 en 4 november 2013 belangrijke data zijn. Begin november is, met andere woorden, de periode om alert te zijn. Aangezien u doorheen heel het jaar alert bent, hoef ik u dat eigenlijk niet te zeggen. Het spreekt voor zich dat u dit zult opvolgen.

Mevrouw Ceysens, de Nederlanders staan bekend om heel wat goede eigenschappen. We kunnen er misschien nog iets uit leren. Een benchmark is altijd aangewezen. Indien uit de samenwerking zou blijken dat we iets moeten bijsturen of anders moeten aanpakken, moeten we de openheid aan de dag leggen om dat ook te doen en op die manier de efficiëntie van onze middelen te verhogen.

De heer Karim Van Overmeire: We houden alle goede raadgevingen, ook die van mevrouw Ceysens, in het achterhoofd natuurlijk. Nederland is zowat de enige natie waaraan men nog eigenschappen mag toekennen, goede en slechte. Met al de rest moet men bijzonder voorzichtig zijn. Minister-president, we zullen onze rol van waakhond ook op dit terrein blijven vervullen. We geven elkaar afspraak in de commissie wat betreft de andere aspecten van wat in Maastricht is afgesproken.

De voorzitter: De actuele vragen zijn afgehandeld.

■

VASTE COMMISSIE VOOR TAALTOEZICHT

Voordracht van de kandidaten voor de benoeming door de Koning van vijf vaste en vijf plaatsvervangende leden

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is, overeenkomstig artikel 60, paragraaf 2, van de wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken, gecoördineerd op 18 juli 1966, de voordracht van de kandidaten voor de benoeming door de Koning van vijf vaste en vijf plaatsvervangende leden van de Vaste Commissie voor Taaltoezicht. De benoemingsvoordracht geschiedt op driedubbele lijsten.

De lijst met de door de fracties voorgedragen kandidaten werd op de banken rondgedeeld.

Vraagt iemand daaromtrent het woord?

De heer Van Eyken heeft het woord.

De heer Christian Van Eyken: Voorzitter, op basis van artikel 52 van ons reglement vraag ik dat de stemming omtrent deze kandidaten geheim gebeurt. Als er over een kandidaat van de UF voor de Cultuurpactcommissie moet worden gestemd, zie ik niet in dat er voor dit geval niet kan worden gestemd.

De voorzitter: Mijnheer Van Eyken, het artikel 10, punt 3, van het reglement luidt als volgt: “De kandidatenlijst wordt onder de volksvertegenwoordigers verspreid. Als het aantal kandidaten overeenstemt met het aantal toe te wijzen plaatsen, worden de kandidaten verkozen of voorgedragen verklaard.”

In dit geval heeft een stemming geen enkele zin, want er zijn niet meer kandidaten voorgedragen dan dat er plaatsen zijn.

De heer Christian Van Eyken: Voorzitter, er is het voorval van veertien dagen geleden. UF had ook de mogelijkheid om iemand voor te dragen als kandidaat voor de Cultuurpactcommissie. Die mogelijkheid bestond. Ik heb er ook geen twee voorgedragen. Op dezelfde manier vraag ik nu een geheime stemming. Ik lees in artikel 52, punt 2: “Verkiezingen en voordrachten van kandidaten geschieden bij geheime stemming.”

De voorzitter: Dat heeft ermee te maken dat men voor meerdere kandidaten moet kiezen, maar er zijn geen meerdere kandidaten voor de te begeven plaatsen.

De heer Christian Van Eyken: Voorzitter, ik stel voor dat we fractie per fractie stemmen.

De voorzitter: Ik kan de vraag voorleggen, maar ik pas gewoon het reglement toe. Artikel 10, punt 3, zegt: “De kandidatenlijst wordt onder de volksvertegenwoordigers verspreid. Als het aantal kandidaten overeenstemt met het aantal toe te wijzen plaatsen, worden de kandidaten verkozen of voorgedragen verklaard.” Er wordt dus zelfs niet gestemd, de lijst wordt zoals hij is voorgedragen, als verkozen of voorgedragen verklaard. In dit geval is dat als verkozen, niet meer en niet minder.

De heer Christian Van Eyken: Voorzitter, ik stel vast dat u hier met twee maten en twee gewichten werkt.

De voorzitter: Neen, want vorige keer is het gemotiveerd door het parlement.

Aangezien het aantal kandidaten overeenstemt met het aantal toe te wijzen plaatsen, verklaar ik de volgende dames en heren voorgedragen voor benoeming door de Koning van vijf vaste en vijf plaatsvervangende leden van de Vaste Commissie voor Taaltoezicht:

als eerste kandidaten:

mevrouw Helga De Baets;
de heer Steven Utsi;
de heer Tim Hermans;
mevrouw Hannelore Goeman;
de heer Tillo Baert;

als tweede kandidaten:

de heer Frank Judo;
de heer Peter Pauwels;
de heer Christian Cloots;
de heer Pieter Van Damme;
mevrouw Inge Moyson;

als derde kandidaten:

de heer Bart De Smet;
mevrouw Hilde Roosens;
mevrouw Aube Wirtgen;
de heer Raphaël Devos;
de heer Stijn De Mars.

Ik zal de lijst van de kandidaten aan de minister van Binnenlandse Zaken bezorgen.

■

ROUWHULDE

De voorzitter: Dames en heren, mag ik vragen om recht te staan om een rouwhulde uit te spreken naar aanleiding van het overlijden van de heer Wilfried Martens.

Dames en heren, ik wil hulde brengen aan gewezen premier van België en minister van staat Wilfried Martens, die overleed op 9 oktober. Wilfried Martens was lid van de Nederlandse Cultuurraad en de Vlaamse Raad van 1974 tot 1994, voor de CVP-fractie. Met uitzondering van zes maanden in 1981, leidde hij negen Belgische regeringen, tussen 3 april 1979 en 7 maart 1992. In 1994 nam hij afscheid van de Belgische politiek en maakte hij van de verdere eenmaking van de Europese Unie zijn nieuw levensdoel.

Dames en heren, Wilfried Martens, de boerenzoon uit Sleidinge, doctor in de rechten, licentiaat in het notariaat en baccalaureus in de thomistische wijsbegeerte, was een politicus met een project, een project dat hij met hardnekkigheid ten uitvoer trachtte te brengen. Martens heeft ontegensprekelijk een plaats verworven in de politieke geschiedenis van België en Europa en de geschiedenis van Vlaanderen.

De voorzitter: Ook het Vlaams Parlement is namelijk schatplichtig aan het engagement en de werkwijze van deze man. Reeds in 1958 sprak hij zich uit voor wat Maurits Coppieters het unionistisch federalisme noemde. Ik citeer uit zijn boodschap aan de jeugd op de IJzerbedevaart van dat jaar: “Maar eens de Vlamingen zelfbestuur zullen verkrijgen en zo in staat zullen zijn om te voorzien in de specifiek Vlaamse economische noden, om een vooruitstrevende sociale politiek te voeren tot welvaart van de ganse Vlaamse gemeenschap, om het Nederlands en de Nederlandse cultuur van bovenuit te steunen en aan te wakkeren, dan zullen wij ons als volk kunnen herstellen.”

Vier jaar later, in 1962, op het congres van de Vlaamse Volksbeweging, schetste hij de voorwaarden om dit federalisme te realiseren. Een federalisme dat toen door velen nog als staatsgevaarlijk en zelfs als irreal werd bestempeld, een federalisme dat hij in de daaropvolgende jaren tactisch en planmatig en in weerwil van sommige partijgenoten zou blijven doorduwen, als voorzitter van de CVP-jongeren, als CVP-voorzitter en later als premier van België.

Onder zijn premierschap kwamen de tweede en de derde staatshervorming, van 1980 en 1988, tot stand en werd de vierde voorbereid. België deed definitief afstand van de unitaire staat en het federalisme was een grondwettelijk feit.

Dames en heren, met een tomeloze inzet en begiftigd met het talent om uiteenlopende meningen op eenzelfde lijn te krijgen, realiseerde Wilfried Martens zijn Vlaams en later federalistisch ideaal.

Het Vlaams Parlement leeft mee met diegenen die hem het meest nabij waren, zijn vrouw, Miet Smet, zijn kinderen en zijn andere familieleden. Moge zijn verdiensten voor Vlaanderen, België en Europa hun tot steun zijn bij het verwerken van dit zwaar verlies.

Mag ik u vragen een moment van stilte in acht te nemen?

– *De Vlaamse volksvertegenwoordigers nemen enkele ogenblikken stilte in acht.*

■

MOTIE van mevrouw Agnes Bruyninckx-Vandenhout en de heer Pieter Huybrechts tot besluit van de op 2 oktober 2013 door de heer Ivan Sabbe in commissie gehouden interpellatie tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de vernietiging van de deelplannen Chartreuse, de Spie en Blankenbergse Steenweg door de Raad van State en de gevolgen ervan voor de stadionplannen van Club Brugge
– 2193 (2013-2014) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de motie.

Stemming nr. 1

Ziehier het resultaat:

114 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
19 leden hebben ja geantwoord;
69 leden hebben neen geantwoord;
26 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement de motie niet aan.

■

MOTIE van de heren Jos De Meyer en Kris Van Dijck en mevrouw Kathleen Deckx tot besluit van de op 2 oktober 2013 door de heer Jos De Meyer in commissie gehouden interpellatie tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over de inhaaloperaties voor scholeninfrastructuur
– 2200 (2013-2014) – Nr. 1

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de motie.

De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer: Kort samengevat komt de motie hierop neer dat wij aan de Vlaamse Regering vragen om verder te blijven zoeken om op een creatieve manier de scholenbouwproblematiek zowel inzake capaciteitsproblemen als inzake reguliere scholenbouw duurzaam op te lossen. Belangrijk is om daarbij toe te zien op de vooruitgang van de uitvoering van de blauwdruk die door het Vlaams Kenniscentrum Publiek-Private Samenwerking werd gemaakt met het oog op een versnelde realisatie van de onderwijsstructuur. Daarnaast vragen wij ook uitdrukkelijk dat het normatieve kader dat wordt bekeken door een werkgroep binnen het Agentschap voor Infrastructuur in het Onderwijs (AGION) opnieuw zou worden geactiveerd. Verder vragen wij dat deze werkgroep daarover verslag zou uitbrengen aan de commissie Onderwijs zodat de Vlaamse Regering na de besprekingen en nog tijdens deze legislatuur de nodige beslissingen kan nemen.

De voorzitter: Mevrouw De Knop heeft het woord.

Mevrouw Irina De Knop: Voorzitter, ik wil enige toelichting geven bij het stemgedrag dat onze fractie zo meteen aan de dag zal leggen. We hebben beslist ons te onthouden met betrekking tot deze motie. We vinden dat de motie wel een aanzet geeft, maar evident niet ver genoeg gaat. Zo ontbreekt er onder meer bijvoorbeeld – mijn voorbeelden zijn niet limitatief – een duidelijke wil om te gaan prioriteren in de reguliere wachtlijsten. Vandaag is eigenlijk enkel de datum van indiening bepalend om met een project te beginnen. We denken dat het nodig is om daarin duidelijk te prioriteren, zodat voorrang wordt gegeven aan de projecten waar er sprake is van een duidelijke nood aan bijkomende capaciteit of die erg dringend zijn om redenen van veiligheid of energie. De minister belooft dat al heel lang, maar dit is niet opgenomen in deze motie.

Ook is het uiteraard belangrijk voor ons dat er concreet werk wordt gemaakt van een bijkomende inhaalbeweging, met name op het vlak van de reguliere scholenbouw. Ook daarin is niet voorzien in deze motie.

Ook vraagt de heer De Meyer dat blijvend zou worden gezocht naar een creatieve aanpak voor de scholenbouwproblematiek. Zoeken is echter niet genoeg. We hadden liever gezien welke concrete maatregelen ter zake worden voorgesteld, zoals onder meer het voorzien in voldoende middelen binnen de komende begroting.

De voorzitter: De heer Vereeck heeft het woord.

De heer Lode Vereeck: Voorzitter, ook ik wil een korte stemverklaring afleggen voor mijn fractie. Wij zullen deze motie steunen, en dat natuurlijk niet alleen vanwege de sympathieke indiener, maar vooral omdat de motie voor ons een duidelijke voortzetting van de pps-projecten voor infrastructuur ondersteunt, weliswaar op een aangepaste wijze. Voor ons komt deze motie in feite neer op een terechtwijzing van de Vlaamse Regering voor de te trage vooruitgang in dit dossier. We zullen de motie dan ook met overtuiging goedkeuren.

De voorzitter: Begin van de stemming.

Stemming nr. 2

Ziehier het resultaat:

117 leden hebben aan de stemming deelgenomen;

71 leden hebben ja geantwoord;

46 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement de motie aan. Ze zal aan de Vlaamse Regering worden overgezonden.

■

MEDEDELING VAN DE VOORZITTER

De voorzitter: Collega's, mag ik nog even uw aandacht voor het Festival van de Politiek komend weekend? Ik doe bij dezen nog eens een warme oproep om maximaal aanwezig te zijn, hetzij zaterdag, hetzij zondag, hetzij de beide dagen.

■

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter: Dames en heren, hiermee zijn we aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor vandaag.

We komen opnieuw bijeen op woensdag 23 oktober 2013 om 14 uur.

De vergadering is gesloten.

– *De vergadering wordt gesloten om 17.13 uur.*

■

BIJLAGEN

Aanwezigheden

Aanwezig

Erik Arckens, Caroline Bastiaens, Robrecht Bothuyne, Boudewijn Bouckaert, Karin Brouwers, Ann Brusseel, Agnes Bruyninckx-Vandenhoudt, Karlos Callens, Bart Caron, Vera Celis, Patricia Ceysens, Lode Ceyskens, Sonja Claes, Griet Coppé, Frank Creyelman, Steve D'Hulster, Piet De Bruyn, Johan Deckmyn, Kathleen Deckx, Philippe De Coene, Jean-Jacques De Gucht, Irina De Knop, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Paul Delva, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Annick De Ridder, Jo De Ro, Mia De Vits, Gwenny De Vroe, Else De Wachter, Patricia De Waele, Filip Dewinter, Matthias Diependaele, Marijke Dillen, Jan Durnez, Tine Eerlingen, Martine Fournier, Cindy Franssen, Danielle Godderis-T'Jonck, Peter Gysbrechts, Veerle Heeren, Kathleen Helsens, Marc Hendrickx, Liesbeth Homans, Michèle Hostekint, Pieter Huybrechts, Yamila Idrissi, Lies Jans, Vera Jans, Chris Janssens, Patrick Janssens, Ward Kennes, Marino Keulen, Els Kindt, Egbert Lachaert, Jan Laurys, Marcel Logist, Chokri Mahassine, Bart Martens, Katleen Martens, Marius Meremans, Elisabeth Meuleman, Fientje Moerman, Lydia Peeters, Fatma Pehlivan, Jan Penris, Jan Peumans, Joke Quintens, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Björn Rzoska, Ivan Sabbe, Hermes Sanctorum, Johan Sauwens, Katrien Schryvers, Willy Segers, Stefaan Sintobin, Griet Smaers, Helga Stevens, Felix Strackx, Erik Tack, Valerie Taeldeman, Bart Tommelein, Güler Turan, Wilfried Vandaele, Marc Vanden Bussche, Marleen Van den Eynde, Koen Van den Heuvel, Vera Van der Borgh, Marleen Vanderpoorten, Luckas Van Der Taelen, Marc Van de Vijver, Kris Van Dijck, Wim Van Dijck, Christian Van Eyken, Joris Van Hauthem, Jurgen Vanlerberghe, Bart Van Malderen, Dirk Van Mechelen, Karim Van Overmeire, Eric Van Rompuy, Peter Van Rompuy, Sas van Rouveroij, Gerda Van Steenberge, Mercedes Van Volcem, Lode Vereeck, Jan Verfaillie, Goedele Vermeiren, Christian Verougstraete, Johan Verstreken, Jurgen Verstrepen, Linda Vissers, Mieke Vogels, Ulla Werbrouck, Wim Wienen, Veli Yüksel, Khadija Zamouri.

Afwezig met kennisgeving

Sabine Poleyn: familieverplichtingen;

Peter Reekmans: gezondheidsredenen.

Afwezig zonder kennisgeving

Bart De Wever, Dirk Peeters

■

Individuele stemmingen Vlaamse Volksvertegenwoordigers

Stemming nr. 1:

JA-stemmen:

Agnes Bruyninckx-Vandenhoudt, Frank Creyelman, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Marijke Dillen, Pieter Huybrechts, Chris Janssens, Katleen Martens, Jan Penris, Stefaan Sintobin, Felix Strackx, Erik Tack, Marleen Van den Eynde, Wim Van Dijck, Joris Van Hauthem, Gerda Van Steenberge, Christian Verougstraete, Linda Vissers, Wim Wienen

NEEN-stemmen:

Caroline Bastiaens, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Bart Caron, Vera Celis, Lode Ceyskens, Sonja Claes, Griet Coppé, Steve D'Hulster, Piet De Bruyn, Philippe De Coene, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Jos De Meyer, Mia De Vits, Else De Wachter, Kathleen Deckx, Paul Delva, Matthias Diependaele, Jan Durnez, Tine Eerlingen, Martine Fournier, Cindy Franssen, Danielle Godderis-T'Jonck, Veerle Heeren, Kathleen Helsens, Marc Hendrickx, Liesbeth Homans, Michèle Hostekint, Yamila Idrissi, Lies Jans, Vera Jans, Patrick Janssens,

Ward Kennes, Els Kindt, Jan Laurys, Marcel Logist, Chokri Mahassine, Bart Martens, Marius Meremans, Elisabeth Meuleman, Fatma Pehlivan, Jan Peumans, Joke Quintens, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum, Katrien Schryvers, Willy Segers, Griet Smaers, Helga Stevens, Valerie Taeldeman, Marc Van de Vijver, Koen Van den Heuvel, Luckas Van Der Taelen, Kris Van Dijck, Christian Van Eyken, Bart Van Malderen, Karim Van Overmeire, Eric Van Rompuy, Peter Van Rompuy, Wilfried Vandaele, Jurgen Vanlerberghe, Jan Verfaillie, Goedele Vermeiren, Johan Verstreken, Veli Yüksel

ONTHOUDINGEN:

Boudewijn Bouckaert, Karlos Callens, Patricia Ceysens, Jean-Jacques De Gucht, Irina De Knop, Marnic De Meulemeester, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Patricia De Waele, Peter Gysbrechts, Marino Keulen, Egbert Lachaert, Fientje Moerman, Lydia Peeters, Bart Tommelein, Vera Van der Borght, Dirk Van Mechelen, Sas van Rouveroij, Mercedes Van Volcem, Marc Vanden Bussche, Marleen Vanderpoorten, Lode Vereeck, Jurgen Verstrepen, Ulla Werbrouck, Khadija Zamouri

■

Stemming nr.2:

JA-stemmen:

Erik Arckens, Caroline Bastiaens, Robrecht Bothuyne, Boudewijn Bouckaert, Karin Brouwers, Vera Celis, Lode Ceysens, Sonja Claes, Griet Coppé, Steve D'Hulster, Piet De Bruyn, Philippe De Coene, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Jos De Meyer, Mia De Vits, Else De Wachter, Patricia De Waele, Kathleen Deckx, Paul Delva, Matthias Diependaele, Jan Durnez, Tine Eerlingen, Martine Fournier, Cindy Franssen, Danielle Godderis-T'Jonck, Veerle Heeren, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Liesbeth Homans, Michèle Hostekint, Yamila Idrissi, Lies Jans, Vera Jans, Patrick Janssens, Ward Kennes, Els Kindt, Jan Laurys, Marcel Logist, Chokri Mahassine, Bart Martens, Marius Meremans, Fatma Pehlivan, Jan Peumans, Joke Quintens, Els Robeyns, Jan Roegiers, Tinne Rombouts, Katrien Schryvers, Willy Segers, Griet Smaers, Helga Stevens, Valerie Taeldeman, Güler Turan, Marc Van de Vijver, Koen Van den Heuvel, Kris Van Dijck, Bart Van Malderen, Karim Van Overmeire, Eric Van Rompuy, Peter Van Rompuy, Gerda Van Steenberge, Wilfried Vandaele, Jurgen Vanlerberghe, Lode Vereeck, Jan Verfaillie, Goedele Vermeiren, Johan Verstreken, Jurgen Verstrepen, Ulla Werbrouck, Veli Yüksel

ONTHOUDINGEN:

Ann Brusseel, Agnes Bruyninckx-Vandenhoudt, Karlos Callens, Bart Caron, Patricia Ceysens, Frank Creyelman, Jean-Jacques De Gucht, Irina De Knop, Marnic De Meulemeester, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Marijke Dillen, Peter Gysbrechts, Pieter Huybrechts, Chris Janssens, Marino Keulen, Egbert Lachaert, Katleen Martens, Elisabeth Meuleman, Fientje Moerman, Lydia Peeters, Jan Penris, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum, Stefaan Sintobin, Felix Strackx, Erik Tack, Bart Tommelein, Marleen Van den Eynde, Vera Van der Borght, Luckas Van Der Taelen, Wim Van Dijck, Christian Van Eyken, Joris Van Hauthem, Dirk Van Mechelen, Sas van Rouveroij, Mercedes Van Volcem, Marc Vanden Bussche, Marleen Vanderpoorten, Christian Verougstraete, Linda Vissers, Wim Wienen, Khadija Zamouri

■